MAY 16 '49

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXIII METAI, 19 Nr. BROOKLYN, NEW YORK PENKTADIENIS, 1949 M. GEGUŽĖS - MAY 13 D. KAINA 10 CENTŲ

DABAR

"Kada bus karas?"
Praeities šešėliai
Kam reikia dėkoti?
Maskvos zigzagai

JUOZAS TYSLIAVA

"Kada bus karas?..."

Dabar, kai keturi didieji ruošiasi konferencijai, o vokiečiai — naujai federalinei respublikai, tai sis klausimas — reciau girdimas.

Bet tai tik dabar.

Veliau, kai isryskes dabartiniai sovietų diplomatijos manevrų siekiai, kalbos apie karą vėl atsinaujins.

Zinote: žmonės sneka, šneka ir sušneka.

Tik atsiminkite, ką žmonės šnekėdavo prieš pirmąjį pasaulinį karą...

Arba 1939 m. vasarą....

***

Vox populi, vox Dei. Žmonių balsas — Dievo balsas.

Kai indėnas laukdavo baltojo žmogaus puolimo, jis priglausdavo ausį prie žemės ir klausydavo.

Ir šių dienų civilizacijos žmogus, įsiklausęs į radijo ir spaudos kakafoniją, girdi tai, kas reikia girdėti.

Pagaliau žmogus įsitikina, kad bolševizmas su savo rojaus pasakomis yra pats šlykščiausias melas, pati didžiausia vaidmainystė istorijoje.

Štai kodėl tas paprastas, eilinis žmogus klausia:

"Kada bus karas?..."

***

Lietuva, kurios dūslus skundas dabar girdimas aplink žemės kamuolį, yra nuostabi praeities įvykių liudininkė.

Tik užsimerkite valandėlei, o jūs patys pamatysite tokius praeities šešėlius, kaip Napoleonas, Kaizeris, Hitleris...

Kur dabar tos armijos, tos divizijos, tie pulkai, tie batalijonai, kurie, lyg skerių debesys, kadaise traukė per Lietuvą, mūsų tėvų kraštą?

Ar tu, lietuviško proto ir širdies žmogau, kartais, nepamanai, kad ir Stalino šešėlis yra tik dar vienas šešėlis, laikinai užgulęs tavo tėvų krašto laisvę?

***

Todėl, kad Napoleonas norėjo būti Europos viešpačiu, jis buvo ištremtas į Šv. Elenos salą.

Pasaulis sukilo prieš Kaizerį, nes jis norėjo pavergti visą eilę tautų ir valstybių.

Pasaulis išėjo į karą su Hitleriu, nes jis mėgino užkariauti Europą, Aziją ir Afriką.

Dabar Stalinas svajoja apie viso pasaulio užkariavimą.

Ar nuostabu, kad žmonės šneka apie karą tarp Rytų ir Vakarų?

***

Tik kūdikio protą turėdamas gali džiaugtis, kad sovietai nuėmė Berlyno blokadą.

Už tai reikia dėkoti ne sovietams, bet amerikiečių ir anglų lakūnams, kurie nepaisydami tos blokados, dieną ir naktį skraidė į Berlyną ir atgal.

Nuimdami Berlyno blokadą, sovietai pagaliau prisipažino pralaimėję pirmąjį "šaltojo karo" mūšį su Vakarais.

Bet būtų tragiška manyti, kad tuo jau ir baigėsi "šaltasis karas."

***

Šaltasis karas, kaip ir geležinė uždanga, yra Politbiuro vyrų gerai apgalvoto plano padariniai.

Pagal tą planą, kurstomas pasaulinės revoliucijos gaisras, ir jeigu jis dabar prigesinamas Europoje, tai tik todėl, kad galėtų stipriau įsiliepsnoti Azijoje.

Jau 30 metų, kai Maskva vykdo šią gudrią zigzagų politiką.

Tautinės srovės seimas gegužės 21 - 22 dienomis New Yorker viešbutyje

Praeitame Vienybės numeryje nebuvo galima pranesti vietos, kur įvyks Amerikos lietuvių tautines sroves seimas, nes buvo noreta tuo paciu metu ir toje pacioje vietoje surengti Europos lietuvių dailes meno parodą.

Eksponatai jau atgabenti, bet jų parodos surengimas tomis pačiomis dienomis sudarė netikėtų kliūčių. Kadangi paroda įvyks kitoje vietoje ir greičiausiai keletą dienų vėliau, todėl tolimesnis seimo atidėjimas neįmanomas.

Taigi, seimas, kaip jau buvo pranešta, įvyksta gegužės 21 ir 22 New Yorker viešbučio salėje, 34 St. ir 8 Ave., New Yorke. Atvykusieji delegatai ten pat galės gauti ir kambarių. Seimo sesijų pradžia 10 val. rytą.

Šia proga pranešama, kad gegužės 21 d., 2 val. po pietų, toje pačioje New Yorker viešbučio salėje įvyksta atskiri specialūs seimai šių organizacijų: Amerikos Lietuvių Misijos, Lietuvai Vaduoti Sąjungos ir Amerikos Lietuvių Tautininkų Centro.

JUNGIAMĖS Į BENDRĄ LAISVĖS KOVĄ...

Kaip praėjusį kartą pranešėm, birželio 5 d. Carnegie Hall, New Yorke įvykęs trijų kontinentų bolševizmo pavergtų tautų mitingas praėjo šūkiu: "Laisvė, vienybė, išsivadavimas ir federacija", — ir prieme nutarimą kovoti prieš bolševizmą, atidedant į šalį nesutikimus, kol Europoje nepraeis komunizmo gresmė.

Lietuvos vardu trumpą, bet turiningą žodį tarė VLIKo V. Tarybos pirm. V. Sidzikauskas, tarp kitko paminėdamas didvyrišką nuolatinę lietuvių tautos kovą prieš okupantus. Dabartinis sovietų nusileidimas dėl Berlyno esąs tik taktikos ėjimas, siekiantis jiems sudaryt sąlygas netikėtai užpulti tada, kai Maskvai bus patogiaus: "Norime manyti, kad Amerikos, britų ir prancūzų vyriausybės nepakartos Teherano, Jaltos ir Potsdamo klaidų...

Lietuvių tauta lieka ištikima krikščionybės idealams ir savo draugams. **Musų tauta ir kitos komunizmo pavergtos tautos išmoko kovoti už savo ir savo kaimynų laisvę, nebeužpuldinėti išsivaduavimo grumtynėse už pastovią, teisingumu pagrįstą taiką. Mes esam pasiruošę jungtis su savo kaimynais ir visomis kitomis pajėgomis, kovojančiomis už tiesą, teisingumą, laisvę ir demokratiją."**

Pati mitingo organizacija, deja, nebuvo patenkinanti, pvz, tūliems slovakams triukšmaujant, kada kalbėjo čekas. Negalima praleisti ir to, kad kai vienintėliam lietuvių kalbėtojui buvo labai ribotas laikas, kitos tautos, kaip lenkai, rusai ir pan. turėjo po du ar net tris kalbėtojus, tarsi tų tautų įnašas būtų buvęs didesnis kovoje prieš bolševizmą. Pagaliau, nepamirštinas ir tas faktas, kad bolševikų imperializmas vis dar nesiskiria nuo caristinio noro grobti kitas tautas ir kad lenkų egzilinė "vyriausybė" vis dar oficialiai tebesisavina Vilniaus kraštą.

Tai atvejai, kur iš lietuvių pusės vis tebėra reikalingas atsargumas ir atidus lietuvių interesų bei tautos garbės saugojimas.

BERLYNO BLOKADĄ NUĖMUS

Prasidėjo pasiruošimai konferencijai

Gegužės 12 d. rusai nuėmė Berlyno blokadą. Amerikiečiai, anglai ir prancūzai nustatytais žemės ir vandens keliais vėl gali pasiekti Berlyną. Lygiai po dviejų savaičių, gegužės 23 d. Paryžiuje susirenka Amerikos, Rusijos Anglijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministeriai į konferenciją svarstyti tolimesnį Vokietijos likimo klausimą.

Washingtone aiškinama, jog sovietai dėl to nusileido, kad Berlyno užblokavimu negalėjo pasiekti nė vieno iš savo tikslų. Niekais nuėjo sovietų mėginimas sutrukdyt Vakarų Vokietijos valstybės įkūrimą. **Trijų vakarinių zonų vokiečiai pagaliau susitarė dėl Vak. Vokietijos konstitucijos, kurią belieka sąjungininkams ir atskiroms vokiečių valstybėms referendumu patvirtinti.**

Amerikiečių zonos Vokietijoje gubernatorius gen. L. Clay, atlikęs savo uždavinius, pasitraukia iš pareigų. Netrukus jo pareigas perims amerikiečių civilinis administratorius McCloy.

Konferencijos programa

plačiajai publikai dar nėra galutinai žinoma. Ženkliai rodo, kad sovietai reikalaus pasalinti okupacines kariuomenes is Vokietijos ir įkurti visai 65 milijonų vokiecių tautai bendrą valdžią Berlyne. Principe visi keturi sutinka, kad Vokietija gali būti vieninga ir turi būti demokratinė, nuginkluota ir nunacinta. Tik didelis klausimas, ar bus galima su bolševikais susitarti dėl priemonių, kaip tuos tikslus pasiekti.

PASIRUOŠIMAI

Paryžiaus konferencijoje Rusiją atstovaus Višinskis, Angliją — Bevinas, Prancūziją — Schumanas, Jungtines Valstybes — D. Achesonas. Amerikos delegacijoj dalyvaus Dr. Jessupas, Dulles, taip pat pakviesti Connaly ir Vandenbergas.

Kanceliarijose vyksta spartūs pasiruošimai konferencijai, kuri turės parodyti, ar gali rasti bendrą kalbą Rytai su Vakarais.

VISŲ Į AMERIKĄ VYKSTANČIŲJŲ DP KETVIRTADALIS – LIETUVIAI

Bremerhaven. — (BALF-JV). — IRO ir Amerikos kariuomenės laivų vidutiniškai plaukia apie po 3 per savaitę. Jie plaukia į New Yorko, Bostono ir New Orleano uostus. **Apie ketvirtadalis visų plaukiančiųjų yra lietuviai.**

Grohn tarpzoninėj stovykloj, kuri yra 18 mylių į vakarus nuo Bremeno ir 35 mylias į pietus nuo Bremerhaven, iš kur laivai plaukia, keliaujantiems tenka pabūvoti apie tarp 7 ir 10 dienų. Čia Jungt. Valst. imigracijos valdininkai jau galutinai patikrina ir keleiviai vežami į laivą. BALFui visą laiką keliaujančiųjų pasiunčiami sąrašai. Jie New Yorką pasiekia apie savaitę prieš laivui atplaukiant.

ATVYKSTA TRIJŲ LAIKRAŠČIŲ REDAKTORIAI

Tarp kelių šimtų lietuvių, kurie dabar jau masiniai į Jungtines Valstybes vyksta, laivu "Gen. Hollbrook" išvyksta Žiburių red. Rocevičius, Mūsų Kelio red. D. Penikas ir Minties red. Vasaitis.

Ir vargas tiems valstybių vyrams, kurie tiki Stalino bei jo raudonplunksnių papūgų žodžiais.

Ir tik todėl, kad savo laiku toki vyrai, kaip Rooseveltas, leidosi suvedžiojami Teherane ir Jaltoje, šiandien eilinis pilietis klausia:

"Kada bus karas?..."

Sėkminga ministerio B. K. Balučio kelionė

Kaip jau pranesem, Lietuvos ministeris Londone Bronius K. Balutis nuo bal. 22 ligi gegužes 2 d. lankėsi pas lietuvius tremtinius Vokietijoje, britų zonoje. Drauge su juo kelnavo Latvijos ministeris Londone K. Zarinis ir Estijos ministeris A. Torma.

Musų korespondentų pranešimais iš Vokietijos, Baltijos ministerių kelione pilnai pavyko. **Jų sutikimas iš britų pusės buvo puikiai organizuotas, visapusiškai paremtas ir pokario metais atrodė stačiai neįprastas Baltijos valstybių oficialių reprezentantų pagerbimas.**

Tremtiniai savo valstybių atstovus taip pat labai iškilmingai ir karštai pasitiko. Min. B. K. Balutis ta proga iš arti susipažino su mūsų politinės emigracijos gyvenimu ir pasitarimuose su jos atsakingais asmenimis aptarė daug svarbių klausimų.

Europos Taryba

Pakeliui į Europos tautų federaciją, Londone buvo galutinai nutarta įsteigti Europos Tarybą, kurios nariais tuo tarpu bus šios valstybės: Anglija, Prancūzija, Belgija, Olandija, Luksemburgas, Italija, Airija, Danija, Norvegija ir Švedija.

Europos Taryba susidės iš "vyriausybės" ir 87 narių "parlamento". Tarybos buveinė — prancūzų mieste Strasburge, kur pirmas atidarymo posėdis įvyks š. m. rugpiūčio mėnesį.

Kiniečių kovos

Kiniečių komunistams užėmus svarbiuosius centrinės Kinijos miestus, kovos truputį susilpnėjo, bet karinė ir politinė padėtis likosi ta pati. Raudonieji ir toliau braunasi į pietus, nors ir sutikdami kiek stiprėjantį Kinijos nacionalistų pasipriešinimą.

— Olandija susitarė baigti karą su Indonezijos salų sukilėliais ir leisti veikti Indonezijos respublikai.

— Prezidentui Trumanui sukako 65 metais amžiaus.

Iš Washingtono

DARBO ĮSTATYMAS — tiesiogiai paliečia apie 15 su puse milijonų Amerikos darbininkų, priklausančių unijoms, o skaitant su jų šeimomis — apie 50,000,000 amerikiečių. Jų santykius su darbdaviais ir įmonėmis dabar tebetvarko prez. Trumano nemėgiamas Taft-Hartley įstatymas. Bet Lesinskio įstatymo projektas, kuris išreiškė vyriausybės norus, Atstovų Rūmuose buvo atmestas. Tuojau pat buvo atmestas ir kitas kompromisinis Simso įstatymas. Trumanui nepavyko, ir ko gero, gali dar ilgesnį laiką likti galioje senasis Tafto įstatymas.

●

KATRA PARTIJA VALDO? — Tokį klausimą vėl iškelia ne vien juokdariai. Senatas ir Atstovų Rūmai turi aiškią demokratų daugumą. Bet... jau nebe pirmą syki dalis demokratų balsuoja kartu su republikonais. Demokratų partijai vis nepasiseka sudrausminti "reakcionieriškus" demokratų atstovus iš pietinių valstybių. Todėl vis atsitinka keistenybės: prezidentas demokratas, administracija demokratų, Kongreso dauguma demokratai, bet tų visų demokratų vardu pasiūlyti įstatymai nepraeina.

●

NERAMI ATEINANTI VASARA, — nes keturios svarbiausios unijos, kasyklų, automobilių, plieno ir elektros darbininkai, kurių kontraktai su darbdaviais baigiasi šį vidurvasarį, rengiasi pareikalauti ketvirto algų padidinimo. Valdžiai ir kraštui tai gresia sunkiais rūpesčiais, nes dideli streikai būtų neišvengiami. Jau dabar sustreikavo didžiųjų Fordo dirbtuvių darbininkai. Unijos sako: tik aukštesnes algas mokant, darbininkai turės už ką pirkti ir nebus depresijos. O darbdaviai sako: taip, bet tada neišvengiamas kainų kilimas. Dar nežinia, ar Trumano patarėjų tarpe rasis saliamonų, kurie ir vilką pasotins ir avį paliks gyvą.

●

"DIDŽIOJI POLITIKA" NEPAMIRŠTA, — nežiūrint šių ekonominių ir socialinių rūpesčių. Valstybės departmentas kruopščiai ruošiasi "keturių didžiųjų" konferencijai Paryžiuje. Tvirtinama, kad šį kartą Washingtono diplomatai nebekartos Jaltos ir Potsdamo klaidų — nuolaidų sovietams. Bet ore plauko ir kita nuomonė: sovietų palankumo nenupirksi, pats jiems šio to nepardavęs...

LIETUVIŲ DOVANA KARD. SPELLMAN

Lietuviai įteikia kard. Spellmano atstovams tremtinių atgabentą vazą. Matyti kun. Končius, Barmienė ir tremt. vaikučiai.

Balandžio 27 d. atvykusieji laivu "General M. L. Hersey" lietuviai tremtiniai (230) iškilmingai įteikė tremtinių dovaną, gražiai sukurtą vazą, Jo Eminencijai Kardinolui Francis Spellman.

Įteikimo ceremonija įvyko U. S. Lines krantinėje, West 23rd St., New York. Kardinolas F. Spellman, negalėdamas pats asmeniškai dalyvauti dovanos priėmime, nes jis šiuo metu randasi vyskupų konferencijoje Washingtone, atsiuntė atstovus vyskupą Ryan ir savo asmens sekretorių pralotą Murphy.

Įteikiant vazą, kartu buvo įteiktas ir mūsų dailininko V. Vijeikio meniškai pagamintas adresas, kuriame pareikštas kardinolui ir per jį katalikų vyskupams ir visiems Amerikos katalikams gilus dėkingumas už jo tėvišką paramą, globą ir rūpinimąsi lietuviais tremtiniais.

Įteiktoji vaza padaryta mūsų tremtinių dailininkų Marčiulionio ir jo žmonos. Ji sukurta lietuviškam stiliuje su charakteringomis bareljefinėmis figūromis, atvaizduojančiomis mūsų tautos būseną.

Viena figūra atvaizduoja Kristų - Rūpintojėlį. Kita figūra Dievo Motiną, trečia figūra Šv. Jurgį ant arklio, durianti kalaviju į slibiną, ketvirtoji figūra — Šv. Kazimierą.

Ant vazos uždėtas užrašas: "His Eminence Francis Cardinal Spelman, grateful Lithuanians".

Po įteikimo ceremonijos vaza buvo nuvežta į Kardinolo rezidenciją, kur ji puoš jo rūmus, primindama apie lietuvius ir Lietuvą.

RYTŲ EUROPA – JUNGTINIS KALĖJIMAS

Stasio Lozoraičio įdomus straipsnis patalpintas vokiečių spaudoje

"West-Echo", prancūzų karinei valdžiai artimi sluoksniai vienas vokietijos svarmausių dienraščių balandžio 30 dienos numeryje pirmam puslapy patalpino ministerio Stasio Lozoraičio straipsnį "Nuo išlaisvinimo iki sunkiausio karo?" (—"Vom Befreiungs — zum Konfusionskrieg?"). Redakcijos įžanginiame žodyje apibūdinama ministerio Lozoraičio kaip politiko asmenybė ir jo veikla Tautų Sąjungoje. Be to, sakoma, kad šiuo laiku jis eina Lietuvos Valstybės šefo ir lietuvių diplomatų kolegijos vadovo pareigas.

Savo straipsny min. St. Lozoratis nurodo skirtumą tarp pirmojo Pasaulinio karo, kuris buvo vedamas išlaisvinimo tikslu, ir antrojo pasaulinio susidūrimo, pasibaigusio padėtimi, kuri yra "joks logikos produktas."

Po to, jis įtikinančiai aprašo Lietuvos, kitų Pabaltės kraštų ir bendrai Rytų Europos dramatišką ir tragišką dabartį, apibūdina "tautų sielos amputavimą" ir prieina išvados, kad **Europos suskaldymas į dvi dalis: į jungtines Vakarų Europos valstybes ir į "jungtinius Rytų Europos kalėjimus" turės nenumatytų pasekmių ne tik Europos kontinentui, bet ir visam pasauliui.**

Ministeris Stasys Lozoraitis savo straipsnį baigia atsišaukimu: **"Pats laikas, kad iš pažinimo tūkstantmetinės euro-pietiškosios likimo ir kultūros bendruomenės, kuri, suvienyta paprastos logikos, pakiupdė Hitleri, prasidėtų visų europiečių didžiulis dvasinis ir politinis judėjimas, didelis europinės dvasios prisikėlimas grąžinimui Dievo, Laisvės ir Tiesos visoms kontinento tautoms."**

MIRTINGUMAS LIETUVOJE

Vakarų Vokietijoje, vienoje tremtinių stovykloje, neseniai buvo gautas laiškas iš Lietuvos. Laiško žinios apima tik keletą gretimų kaimų, t. y. vienos šeimynos gimines ir kaimynus. Iš laiške išvardytų 15 pavardžių, tik 6 jų dar tebėra gyvi ir tebegyvena savo apylinkėje. Kiti devyni jau yra mirę po 1945 metų. Kokia mirtimi mirė—nerašo.

Laiškas buvo atsiųstas labai kvailu adresu, bet rūpestingas stovyklos laiškanešys, po ilgo galvos sukimo, vis dėlto surado, kam jis priklauso. Pasirodo, rašė jį nekvaili žmonės.

Iš Vakarų Vokietijos grįžusiųjų į Lietuvą dauguma neparašo laiškų savo likusiems stovykloje kaimynams, nors grįždami žadėjo parašyti. Dabar visaip galvoja, kas su jais atsitiko: ar juos pravežė pro Lietuvą, ar bijo rašinėti iš Lietuvos į Vokietiją.

ŠIAME NUMERYJE...

BAUGIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS, — trėmimams į Sibirą gausėjant, reikia garsiau protestuoti, 4 psl.

AMERIKOS TAUTININKAMS NĖRA KO GĖDYTIS nei savo vardo, nei savo darbų. Pr. Dailidės str. tautinės srovės seimo proga, 4 psl.

AISTRŲ KOVA KANADOS LIETUVIUOSE, — Vyt. Širvydo nuomonės ir informacijos, 5 psl.

IR PARYŽIUJE LIETUVIAI PASIPRIEŠINO komunistų "mokslininkų" "taikos kongresui." Mūsų spec. korespondento pranešimas, 5 psl.

PREL. KRUPAVIČIAUS ANEKDOTAS apie Amerikos lietuvius, gausūs spaudos atbalsiai ir laiškai, 4 psl.

Amerikos Lietuvių Savaitė

DETROITO LIETUVIŲ DIENOS

Rašo Marija Sims

MOTINŲ DIENA

Praėjusį sekmadienį visų mūsų širdis buvo palinkus pagerbti savo motutes. Mūsų mieste tą dieną tačiau susilaikėme nuo didesnių pramogų, kad daugiau laiko liktų tėvams su vaikais.

Deja, daugeliui mūsų ši diena buvo tik kartus atsidūsėjimas. Daugelis iš mūsų jau seniai neturime ryšių su savo Lietuvoje paliktomis mamytėmis. Ir kada amerikietis segė gėlę savo motinėlei prie krūtinės, per mūsiškę gal tik ašara nuriedėjo. Bet ir mes reiškėme pagarbą savo mamytėms, gyvoms ar mirusioms.

SUSIPRATIMO TILTAS

Tarptautinis Institutas, kuris yra socialinių agentūrų šaka, sumanė pastatyti Susipratimo Tiltą (Bridge of Understanding) iš įvairių tautybių. Tų tautų jie pririnko net 43. Patyrusios veikėjos tikrina mus, jog tai esą galima ir net būtina! Kad tautos turi sueiti po viena amerikoniška vėliava šioje visų tautų tėviškėje, geriau viena kitą suprasti, pažinti ir bendradarbiauti. Šiame institute priklauso ir duag senų amerikonų — amerikonių. Jie kalba mums, ateiviams, palankias kalbas. Jie ateivius giria, kad jie išstatę miestus, dirbtuves ir visokias įmones, tik dabar dar jie turėtų suvežti savo meną ir kultūrą. Ir ateiviui tokie sumanymai pravartūs šiais laikais.

STATOMI NAMAI

Tarptautinis Institutas, gavęs socialinių agentūrų leidimą rinkti aukas ir pasistatyti naują gerą namą, dabar renka aukas statybai. Šiaip T. Institutas išlaikomas Community Fund lėšomis.

Statyba kainuos $420.000.00. Ši suma manoma rinkti iš privačių piliečių aukų.

Kadangi statomas Susipratimo Tiltas, tai vadovybė sumanė naujame pastate turėti ir Tautų Salę (Hall of Nations). Jau paskirta surinkti sumą pinigų tos Tautų salės pastatymui. Palyginus, kiek turi surinkti patys amerikonai, tautinėms grupėms lieka visai nedaug. Ne būtinai reikia jau dabar auką įteikti, galima pasižadėti kur nors suma ir išmokėti per sekančius porą metų.

LIETUVIAI PASIŽADĖJO $500.00.

Dabar lietuvių organizacijose kilo klausimas, ar prisidėti prie Instituto, ar ne, — aukoti ar neaukoti. Vieni stipriai remia, kiti stipriai priešingi. Labiausiai nori prisidėti, rodos, ar ne lietuviai tremtiniai. Jie nuolatos veikia su Tarptautiniu Institutu. Net ir pereitą šeštadienį, gegužės 7 d., jie šoko į televiziją Konvencijų salėje. Tremtiniai šoka tautinius šokius ir dėvi tautinius kostiumus. Tai pirmoji tokia proga lietuviams pasirodyti, ir tą progą surado per Tarptautinį Institutą.

Mūsų lietuvių grupės statybos vajaus kapitonu pasirinkome ponią Stokus ir jau pasižadėjome surinkti 500 dol. Dalis jau surinkta ir įteikta.

AR MUS VERČIA AUKOTI?

Tarpe mūsų pasklido visokių neteisingų gandų. nAą kartą net Draugijų Centro susirinkime raštininkas pareiškė, kad į tą draugiją buvę kreiptasi su prašymu iš lietuvių 25 tūkstančių. Man net akys iš kaktos išlindo. Girdi, užmirškime visą dalyką, kurgi tiek pinigų! Iš kur tokios žinios pasklido, negalima nė susivokti.

Institutas nenustato nei vienai tautai, kiek surinkti. Jie tik prašo prisidėti. Kai kurios mažos tautos surinko dideles sumas. Pavyzdin, japonai surinko apie 4000 dol., o jų čia visai mažai. Gi kitos didelės tautos surenka mažas sumas. Be to, kaip gali vienai tautai skirti 25 tūkstančius, kada visoms tautoms tik 50 tūkstančių!

BALF loterija Philadelphijoj

Philadelphijos BALFo skyrius, prisidėjęs prie anglikonų bažnyčios Mt. Holly, N. J., vykdė stambią loteriją, kurioj buvo skiriama laimėjimams net šeši nauji automobiliai ir keliasdešimt kitų vertingų premijų.

Balandžio 25 d. Mt. Holly miestely įvyko tos loterijos laimėjimų traukimas. Iš Philadelphijos buvo nuvykęs būrelis lietuvių traukimo stebėti (C. S. Cheleden, A. Kaniušis, kun. Raila, Alg. Gustaitis, H. Kemeklis, A. Bach, V. Volertas). Pirmas laimėjimas (du automobiliai) atiteko Mass. valstijai, kiti automobiliai N. Jersey valstijai. Vienas parduotas bilietas laimėjo $500.

Phil. BALFo skyrius tos loterijos dėka gryno pelno turi 2,224,50 dol. Iš jų $1000 pasiuntė BALFo centrui į Brooklyną.

Daugiausia bilietų išplatino:

1. Šv. Kazimiero parapija už $880.
2. Algirdas Gustaitis ir Br. Budginas už $420.
3. Šv. Andriejaus parapija —$274.
4. Antanas Kaniušis $140.
5. Šv. Jurgio parapija $140.
6. Vladas Mingėla $118.
7. Lithuanian Music Hall — $112, ir t.t.

Naujas radijo pusvalandis

Nuo gegužės 11 d. kas trečiadienį per Dziko radiją pradedama duoti kultūrinis radijo pusvalandis, ved. V. Volerto.

Gerb. klausytojai prašomi savo nuomonę to pusvalandžio reikalu rašyti į Liberty Federal Savings and Loan Association, 204 N. Broad St., Philadelphia, Pa., kuri tą pusvalandį finansuoja. T. Š.

PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ VEIKLA

PAVASARIS

Pavasaris visu savo grožiu baigia išstumti žiemos likučius. Saulė savo garbanomis maloniai nuteikia. Pavasaris aiškią antspaudą uždėjo žmonėms: pasikeitė rūbai, žmonių veidai, veiduose tryški gyvybė, veidai įgavo savotiškai švelnią spalvą.. Žmonės ir sieloje pasijuto lyg naujai gimę. Kiekvieną, kas jis bebūtų, šaukia gamta. Tad nenuostabu, kad savaitgalyje miestas lyg ir pamiršta. Pavieniai, būriai traukia toliau nuo miesto dulkių, ieško užuomaršos, poilsio slėpiningoje gamtoje.

KONCERTMEISTERIS M. SAULIUS

Iš tremties neseniai atvyko ir Philope apsigyveno violenčelistas **Mykolas Saulius** su ponia. Saulius yra stambi muzikos figūra. Baigęs 1933 m. Kauno Muzikos Mokyklą, tais pat metais išvyko į Paryžių, kur iki 1935 m. gilino studijas Ecole Normale de Musique de Paris. 1935 m., sėkmingai baigęs studijas, grįžo į Lietuvą ir iki 1940 m. buvo įsijungęs į Kauno Radiofono Simfonijos orkestrą. 1940 - 1944 m. Saulių girdime Vilniaus Filharmonijoj. Vienkart profesoriauja Vilniaus Muzikos Mokykloje.

Tremtyje, kad ir sunkiausiose sąlygose Sauliaus violenčelė dar labiau išryškėja, įgavo ypatingą toną. Tremtyje, su tokiu didžiu muzikos korifeju kaip prof. Ružickis (kuris vos 9 metų būdamas jau stebino Londoną, o kiek vėliau ir New Yorką fortepiono koncertais), dalyvaujant jaunam, bet jau laurus skinančiam smuikininkui Vasiliūnui, sudarė garsųjį trio. Nors Vokietija garsi savo muzikais, bet Koblenzo Simfonijos Orkestras kviečia koncertmeisteriu lietuvį Saulių, kuris... kvietimo nepriėmė. 1948 m. kovo mėn. Saulius Muenchene, Vokietijoje, laimi prieš visus varžovus ir kviečiamas Internacionalinio Simfonijos Orkestro koncertmeisteriu.

Reikia manyti, kad Saulius savo didžiu muzikiniu patyrimu pavergs ne vien lietuvišką visuomenę, bet liks visos Philadelphijos violenčelės pažiba. Lietuviškai visuomenei telieka sudaryti tam sąlygas.

"PIRŠLYBOS"

3-čios kuopos Vyčiai per Atvelykį suvaidino komediją "Piršlybos". Tai gražus įnašas kultūriniame Philos gyvenime. Veikalą statė ir režisavo Vytautas Volertas. Vyčiai, dėka valdingam režisieriui Volertui, egzaminus pilnai išlaikė. Pati komedija nuotaikingai pagavo žiūrovus (pilna salė!). Vaidino čia gimę vyčiai: Juozas Janulaitis, Elena Saulytė, Juozas Utkus, Ona Olbikaitė, Edvardas Lusis, Marytė Janulaitytė, Jurgis, Mažeika, Elena Bigenytė ir buv. tremtinys Algis Vaičiūnas. Išskirtini Algis Vaičiūnas ir Elena Saulytė. Bet ir kiti savo sugebėjimais patenkino. Programa buvo paįvairinta baletu, kurį atliko Kauno Valstybės Teatro baletininko Ksavero Kmitaičio vadovaujama trupelė.

Linkėtina vyčiams vis geriau pasireikšti ateityje.

TRYS BROLIAI

Malonūs broliai Jarai: Alfonsas, Antanas ir Adolfas (pagal vyresniškumą) nutupė Breslauskų gūžtoje. Trys broliai, visi trys teisės mokslus baigę Lietuvoje. Nors ir teisininkai, bet neradę elementariškiausių teisių pas okupantus, atvyko į šią laisvės šalį dirbti, bet nevergauti "išlaisvintojams".

Antanas ne vien teisininkas, jis smuikininkas profesionalas, baigęs Muzikos Konservatoriją, eilę metų grojęs Kauno Operos Teatre.

Daug sėkmės, broliai Jarai!

A. J.

BALTIMORĖS LIETUVIŲ ŽINIOS

IŠGIRDOM KAI KO NAUJO

Balandžio 23 d., Amerikos Lietuvių Atletų Klubo salėje įvyko jaukus buvusių tremtinių surengtas susipažinimo vakarėlis, kuriame ir šių eilučių autoriui teko garbė dalyvauti.

Vakarėlis buvo tikrai jaukus ir meniškas. Teko išgirsti mums, seniaus atvykusiem, dar negirdėtų dainų, niekad nematytų šokių, na, ne tik skaniai, bet ir meistriškai pagamintų užkandžių, kas mum buvo tikrai naujoviška. Už tai dėkui buvusiem "Dievo Paukšteliam' už jų tokį jaukų susipažinimo vakarėlį.

Balandžio 24 d., L.A.A.K. salėje įvyko TMD 11-tos kuopos surengtos prakalbos. Kalbėjo vietinis kilnus tėvynainis Dr. A. Želvis, T.M.D. prezidentas W. M. Čekanauskas-Chase iš Hartford, Conn. ir tik prieš Verbą atvykęs tremtinys Petras Jaras.

Kalbėtojai aiškiai nupiešė TMD praeities apšvietos ir kultūros darbus ir ateities planus TMD tolimesnei veiklai. Petras Jaras, baigdamas savo kalbą, priminė raudonųjų inkvizitorių komunistų žiaurų režimą Lietuvoje —taip jautriai, kad nevienam klausytojų išriedėjo gailesčio ašara. Baltimorės lietuviai susilaukė Petro Jaro asmeny jauno, sumanaus ir energingo veikėjo, kuriam bus plati veikla Amerikos lietuvių tautinėj dirvoj.

MIRĖ K. GAILIŪNIENĖ

Balandžio 26 d. išsiskyrė iš gyvųjų tarpo a. a. Karolina Gailiūnienė, labiau žinoma po pirmu savo vyru, kaip Kačiulienė, sulaukusi apie 80 metų

Vėlionė buvo labai malonaus būdo, sumani šeimininkė ir, kol buvo jaunesnė, visur kviečiama prie rengimo įvairių balių ir vakarėlių. Kaip motina, ji buvo gerbiama ir kas metai Motinos dieną būdavo jos garbei rengiama pramoga, įteikiant kokią nors dovanėlę.

Liko nuliūdę jos vyras Jonas, sūnus, marti ir gausus būrys ištikimų draugų.

P. P. Jaras

BALF VEIKLA

BALTIMORE, Md. — Adv. Nadas Rastenis išgavo iš Baltimorės miesto mero, Thomas D'Alesandro, Jr. ir miesto valdžios leidimą BALF 64-tam skyriui teisę rinkti aukas išvietintiems lietuviams visame mieste birželio 10, 11 ir 12 d. BALF skyrius kviečia visus į talką, kad prie $2000.00 surinktų kovo 13 d., per tas tris dienas būtų surinkta $8000.00 ir išpildyta Marylando šių metų kvota — $10,000.00.

"SEKMINIŲ VAINIKAS"

Baltimorės Lietuvių Dainos Draugija, vedama Lelijos Bakerckienės, sekmadienį gegužės 15, 7 val. vak. Lietuvių Salės Auditorijoje, 851 Hollins St., statys linksmą kūrinį, "Sekminių Vainikas." Veikalas pilnas juokų ir gražių dainų. Vaidins ir dainuos didžiumoj naujakūrių jaunimas ir parinktinės vietinės jėgos. Dar kartą suskambės skambios lietuviškos dainos mūsų padangėje.

LIETUVOS ĄŽUOLO LANKYMAS

Baltimorės Lietuvių Draugijų Taryba rengia Lietuvos ąžuolo Annapolyje lankymą sekmadienį, gegužės 22 d. Busai ir visa procesija su automobiliais susirinks tą dieną 9 v. rytą prie Lietuvių Salės, 851 Hollins St. Tą dieną gubernatorius Wm. P. Lane, Jr., atiduoda Valstybės Rūmus, savo rezidenciją ir Annapolį lietuviams ir pats dalyvauja. Šiais metais dalyvaus daug senų ir naujų vietos ir apylinkės lietuvių. Čia bus pareikštas organizuotas balsas už Lietuvos išlaisvinimą. S. Adula

VĖLIAUSIAI ATVYKĘ TREMTINIAI

Gegužės 4 d., laivu "General Taylor" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Audreckienė, Emilija— Cleveland, Ohio

Baltakis, Pranas. Pittsburgh, Pa.

Balys, Antanas, Bronė, Ilona, Aurelia. Chicago, Ill.

Bartkus, Juozas, Eugenija, Eugenijus - Algimantas. Chicago, Ill.

Brasas, Antanas. Mount Angel, Oregon

Briedis, Leonas. Rochester, N. Y.

Daniusevičius, Jonas, Ona, Šilva, Vytautas, Stasys, Philadelphia, Pa.

Duoba, Antanas. Brooklyn, N. Y.

Eimutis, Pranas, Domicelė, Jadvyga. Queens Village, N. Y.

Girčytė, Marijona ir Birutė. Worcester, Mass.

Girnius, Juozas, Ona, Ramūnas, Kęstutis. Kennebunk Port, Maine

Glinskis, Agota. Holyoke, Mass.

Gražys, Vlada. Cicero, Ill.

Gudaitis, Viktoras, Dirda. Philadelphia, Pa.

Jokūbaitis, Viktoras, Algirdas, Pranas, Paulina. Hillside, N. J.

Januška, Marija, Romualdas. Chicago, Ill.

Kazlauskienė, Elzė. Waterbury, Conn.

Kodatis, Kęstutis, Kunigunda, — — —

Koktas, Stasys. Rochester, N. Y.

Krasnakevicz, Ona. Detroit, Mich.

Krikštopaitis, Bronius.

Marija, Gražiną, Ramūnas. Pittsburgh, Pa.

Krušinskaitė, Danutė. Kearny, N. J.

Kuliešius, Vincas, Ona. Vincennes, Ind.

Liulevičius, Vincas, Monika, Arūnas, Saulė, Auksė. Chicago, Ill.

Mačiukas, M., Zofija, Petras. Cicero, Ill.

Majauskas, Juozas, Bronė, Henrikas. Brooklyn, N. Y.

Masilionis, Juozas. Chicago, Ill.

Matulaitis, George, Alice. Oakland, Calif.

Mikalajūnas, Petras, Emilija, Petras. Bedford, N. H.

Mikalauskas, Stasys. Lorain, Ohio

Mikulis, Algirdas, Sofija, Sofija. Omaha, Nebr.

Mikulis, Agota. Seattle, Wash.

Momkus, Vaclovas. Chicago, Ill.

Mosgeris, Petronelė, Janina, Ernestas. Waupaca, Wisc.

Navikas, Jonas, Elzbieta, Antanas, Aldona, Marija. Waterbury, Conn.

Orlauskis, Vladas, Genovaitė, Rimantas. Racine, Wis.

Pakalnis, Jonas, Ona, Angelė, Jonas. Goodman, Wis.

Paliulis, Vitoldas, Viktoria, Vytautas, Waterbury, Conn.

Paskevičius, Leonida, Raimundas, Henrikas. Chicago, Ill.

Petrauskas, Vaclovas. Scottsville, Mich.

Petrauskas, Eduardas. Athol, Mass.

Pliksnis, Povilas, Jadvyga. Groveland, Mass.

Prašmantas, Lionginas. Mildersburg, Ohio

Radzevičius, Juozas, Agota, Vytautas, Adas. Highland, N. Y.

Radvickas, Petras, Leokadija, Petras. Scottsville, Mich.

Ramanauskas, Lionginas. Elizabeth, N. J.

Raifonas, Kazys. Cincinnati, Ohio

Reksciowa, Teresė. Oakland, Calif.

Samas, Jonas Peabody, Mass.

Satraitis, Eugenija, Arvydas. Detroit, Mich.

Savukynas, Vincas, Milda. Schenectady, N. Y.

Sinkevičius, Eduardas, Jadvyga, Audronė. Amsterdam, N. Y.

Skaudonis, Juozas, Saliomė, Jūra, Vida, Nijolė. E. Hartford, Conn.

Skupeika, Vincas, Ona, Romualdas. Miami Beach, Fla.

Štikas, Vladas. Rochester, N. Y.

Sodaitis, Juozas, Elena, Marija, New York, N. Y.

Stankevičius, Antanas, Janina, Algis. Chicago, Ill.

Štaras, Jonas, Irena, Antanas. Worcester, Mass.

Stumbrys, Jonas. Dayton, Ohio

Šukys, Povilas. Kearny, N. J.

Strimavičius, Ona. Detroit, Mich.

(Nukelta į 7 psl.)

ŽINIOS IŠ NEW BRITAIN

Rašo Jonas Poškus

VIENYBĖS KORESPONDENTAS IR ATSTOVAS

Visais reikalais kreiptis:

177 Park St. Tel.: 3-9397

NEW BRITAIN, Conn.—Šiomis dienomis Leonas ir Anelė Kašetai mini 35 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

***

Jonas Rikteraitis, tik yra parvažiavęs iš Newingtono veteranų ligoninės. Linkime jam greito pasveikimo.

***

A. Pilkonio sūnus Vincas išrinktas šv. Vardo draugijos pirmininku. Toji draugija turi daug narių sportininkų. Šiais metais turės baseballo komandą. Tai pirmą kartą ir mūsų lietuviai turės tokią sporto šaką.

***

Šv. Cecilijos choras, vedamas Vytauto Marijošiaus, buvusio Lietuvos Valstybės Operos dirigento, per Motinos Dieną buvo girdimas oro bangomis lietuvių radijo programoje.

***

K. Demikis yra vienas iš vietinių lietuvių, kuris yra daugiausia parsitraukęs tremtinių. Jau penki yra atvažiavę ir dar daugiau rengiasi atvažiuoti. Jis visiems parūpina darbą ir vietą gyventi.

***

Mūsų mieste gyvena iš viso per 4,000 lietuvių. Jeigu visi tik galėtų po vieną parsitraukti, tai dvigubai pasidaugintų lietuvių skaičius.

Atvyko virš 3000 lietuvių

Š. m. gegužės 4 d. laivais "General Black" ir "General Taylor" į New Yorko uostą atvyko 348 lietuviai, tuo būdu, iš viso pagal DP aktą jau atvažiavo 3035 lietuviai tremtiniai.

Tą pačią dieną laivu "General Taylor" atvyko 20,000-tasis tremtinys, ir juo kaip tik buvo lietuvė tremtinė Janina Vaitkevičiūtė, vykstanti į Valley City, N. Dakota.

BALFo Imigracijos Komisija ta pat proga primena ir prašo visų tautiečių nebedelsti ir greičiau siųsti garantijas dar jų neturintiems lietuviams. **Mums reikia dar bent 15,000 asmenų garantijų.**

BALF Imigracijos Komisija

JAU PRASIDĖJO spartus tremtinių pervežimas. Skubiai kvieskite tremtinius. Garantijų blankas ir aukas siųskite: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand Street, Brooklyn 11 N. Y.

VIEŠA PADĖKA

Tremtinių tarpe žinomas nuoširdus ir rūpestingas jų globėjas K Demikis, New Britain, Conn., būdamas visai nepažįstamas, įtraukė ir mano šeimą į tą didįjį sąrašą, kuriems pirm buvo parūpinęs affidavitus, o dabar darbo ir buto garantijas ir tuo būdu suteikė galimybės susirasti sau prieglobstį JAV.

Dėkojame K. Demikiui už jo broliškai nuoširdžią globą ir rūpestingumą.

Jo parodytos krikščioniškos meilės niekados neužmiršime ir jo kilnaširdiškumą amžinai minėsime.

Aleksandras Kasnickas
ir šeima

Sunkist Bakery
Lietuviška
DUONA IR TORTAI
Vladas Krasauskas, sav.
93 Exchange Street
Lawrence, Mass.

Empire Laundry
17-35 Myrtle Street
LYNN, MASS.

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
J. Markiewitz and Sons
15 Trumbull Street
NEW HAVEN, CONN.

A D A M' S
SERVICE STATION
Adomas Radauskas, sav.
Padangos, gazolinas ir aliejus
GROSERIO KRAUTUVĖ
808 Main St. Watertown, Conn.
Tel.: Watertown 278

WATERBURY, CONNECTICUT

BLUE SHUTTER RESTAURANT
Mūsų patalpos tinkamos baliams, vestuvėms ir kitokiems pokyliams
Aplankykite mūsų Bavarišką kambarį
FLORENCE YUSKAS DANOSKY, sav.
776-780 BANK STREET Tel. 3-9652

JOE'S TIRE SHOP
Joe Samoska, Savininkas
241 N. MAIN STREET
Telefonas 3-2414

CHERRY RESTAURANT
MALONUS PATARNAVIMAS
GĖRIMAI IR VALGIAI
248 CHERRY STREET WATERBURY, CONN.

RENDEVOUS RESTAURANT & GRILL
Ona Pakamanaitė-Dapšienė ir Sūnus, savininkai
ĮVAIRŪS GĖRIMAI IR VALGIAI
MALONI VIETA SUSITIKIMUI
685 No. Riverside Streeet Tel. 3-9932, 3-6864

NEW BRITAIN, CONN.

QUALITY MARKET
Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią pirmos rūšies maistą
VIKTORAS ABECIŪNAS
356 Park Street Tel. 1481

PAUL'S RESTAURANT
PAUL VISNIAUSKAS
31 Spring Street Tel. 8774

PHILADELPHIA, PA.

GRUSH HOTEL AND BAR

ADAM GRUSH, SAV.

Kampas BROAD ir RACE STREETS

(prie Broad Street Stoties)

Tel. Rittenhouse 6-6530

GUS TUNAITIS

— RESTORANAS —

3701 Old York Road

RESTORANAS - BARAS

E. LAURUTIS, savininkas

ĮVAIRŪS GĖRIMAI, GERI UŽKANDŽIAI

3400 N. 10th STREET PHILADELPHIA, PA.

JOHN STARAHS

Restaurantas ir Baras

34 N. 8th Street (kamp. Filbert St.) Philadelphia, Pa.

HUNTINGDON CAFE, INC.

B. Naujokas, *Prez.* Nell Naujokas, *Sekr. Ižd.*

DEGTINĖ, ALUS IR VYNAS

Geriausia valgykla apylinkėje

918 W. HUNTINGDON ST.

RAdcliffe 5-9745 PHILADELPHIA, PA.

BROCK'S CAFE

ĮVAIRŪS GĖRIMAI IR UŽKANDŽIAI

JOHN BROCK, sav.

2227 PINE STREET PHILADELPHIA, PA

Tel. I.O 7-9144

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA

ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.

113 SOUTH 34th STREET

Arti Pennsylvanijos Universiteto

JIM'S TAVERN

ANNA IR JIM WICKIS, sav.

GĖRIMAI IR VALGIAI

Žuvies maistas — mūsų specialybė

2500 S. DEWEY ST., PHILADELPHIA, PA.

Tel. BE 6-2139

MRS. ADAMS CAFE

Alice Valančienė, sav.

PUIKŪS GĖRIMAI IR VALGIAI

2701 W. THOMPSON ST. PHILADELPHIA, PA.

Tel. STevenson 2-5625

PETER DAVIDONIS

VYNAI — LIKERIAI -- ALUS

2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Licensed Penna and New Jersey

1601-03 So. 2-nd Street Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110

Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė—viskas nemokamai.

Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį —mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

BALIN'S FUNERAL HOME

PHILADELPHIA 34, PA

2016 E. ALLEGHENY AVE.,

Tel.: GA 3-1411

Mano laidojimo įstaiga naujai, gražiai įrengta, pagal vėliausius reikalavimus. Liūdesio valandą prašomi kreiptis į mane — suteiksiu tinkamą patarnavimą.

FRANK A. BALIN

Laidotuvių Direktorius

IRO palankesnė už UNRRA

Kaip jau visuomenei žinoma, lietuviai tremtiniai Vokietijoje, Austrijoje ir Italijoje yra specialėje tarptautinės organizacijos International Refugee Organization (IRO) globoje. Ši organizacija yra kaip ir tęsinys senosios UNRRA, bet IRO yra kiek prielankesnė lietuviams ir kitiems pabaltiečiams ir jų interesams, negu buvo senoji UNRRA(bet dar nemažai joje yra senojo raugo, užsilikusio iš anų laikų ir vis dar nuolat tikrinami ir screeninguojami pabaltiečiai. Tų tikrinimų dėka daugelis tremtinių yra nukentėję, ir jų tarpe nemažai lietuvių buvo išmesti iš stovyklų ir nustojo DP teisių, dėl to daugelis nustojo teisės pasinaudoti dabartiniu Amerikos tremtinių imigracijos įstatymu ir, be to, negauna materialės paramos.

Visi tremtiniai, stovyklose ir už jų ribų, deda visas pastangas, kad kuogreičiausia apleistų nepakenčiamas gyvenimo sąlygas ir išvyktų į kitus kraštus, kur galėtų pasijusti laisvais ir savarankiškais, nuo išmaldos nepriklausančiais žmonėmis.

KODĖL TREMTINIAMS REIKIA IŠVAŽIUOTI

Tremtinių gyvenimas darosi vis pavojingesnis ne tik politiniu atžvilgiu, bet ir todėl, kad gali visai nustoti net ir tos pašalpos, kurią dabar gauna iš IRO ir BALF. Mat IRO, pagal anksčiau nustatytą tvarką, **turi veikti tiktai iki 1950 metų liepos 1 d.** IRO narių buvo numatyta, kad iki to laiko visi tremtiniai jau bus išsklaidyti po įvairias šalis, o likusieji turės sutapti su vietos gyventojais, t. y., kurie pasiliks Vokietijoje, sutaps su vokiečiais, Austrijoje — su austrais ir Italijoje —su italais. Tremtiniai dėlto yra labai susijaudinę ir susirūpinę ir ne be reikalo, nes pasilikusieji gali atsidurti labai sunkiose gyvenimo sąlygose, net bade ir vietinių gyventojų neapykantoje. Nenuostabu, kad visi tremtiniai, kas tik gali, stengiasi iš tremties gyvenimo pasprukti į kitus kraštus, o ypač į Jungtines Amerikos Valstybes.

KAM ŽYDAI TREMTINIAI PUOLA LIETUVIUS?

Žydai tremtiniai yra daug laimingesni už kitus. Jų labai didelis skaičius atvyksta į Ameriką, nors tremtyje dabar jų yra tik apie 6% bendrojo tremtinių skaičiaus, **o tuo tarpu į Ameriką atvyksta apie 40% visų atvežamųjų** ir, atrodo, jie tuom dar nepatenkinti ir reikalauja, kad dabartinis tremtinių imigracijos įstatymas būtų pakeistas, nukeliant tremtinio kvalifikacijos išvažiavimui datą iki 1947 m. balandžio 21 d., kad visi 90,000 atbėgusių iš Lenkijos 1946 m. žydų galėtų atvykti į Ameriką.

Labai gaila, kad žydų organizacijos ir atskiri asmenys spaudoje ir raštuose kaltina pabaltiečius, kaip nacių kolaborantus ir pan. Atrodo, kad tas daroma tikslu sutrukdyti baltiečių imigraciją į Jungtines Amerikos Valstybes ir kartu, kad jų pačių didesnis skaičius galėtų imigruoti į Ameriką. Tai nelabai garbinga ir graži priemonė.

Mes neprivalome žydams pavydėti, kad jie sėkmingai vykdo savo planus, bet mes negalime pakęsti šmeižtų ir privalome atremti tuos neteisingus puolimus, nukreiptus prieš lietuvius, latvius ir estus.

REIKIA PROTESTUOTI PRIEŠ DISKRIMINAVIMĄ

Buvęs Latvijos ministeris Feldmanis pastaruoju laiku įteikė IRO Centrui Genevoje išsamų memorandumą, kuriame išdėsto Pabaltijo tautų tremtinių pergyventas skriaudas, padarytas UNRRA, IRO ir kitų organizacijų, kurios daro "screeningus". Pageidaujama, kad ir mūsų atstovybės Washingtone ir kitur darytų panašius žygius lietuviams tremtiniams apginti. BALFas jau anksčiau yra daręs panašius žygius ir, žinoma, toliau darys, bet ir kitos organizacijos privalo pasisakyti šiuo reikalu. **Keista, kad tie "screeningai", kokie yra daromi baltiečiams ir kitiems netaikomi žydams, kuriems pavesta daryti savitarpius "screeningus". Kodėl tokia diskriminacija tebepraktikuojama ir dabar iš IRO pusės?**

Pačiame IRO Centre Genevoje yra asmenų, kurie nepalankūs pabaltiečių interesams, bet ačiū Dievui, yra žmonių, kaip Prancūzijos atstovas ir Amerikos atstovas Mr. Warren ir kiti, kurie aiškiai užstoja pabaltiečius, kada jie neteisingai puolami.

PUSĖ MILIJONO LAUKIA — PADĖKIM LIETUVIAMS!

BALFo pirmininko pranešimu, IRO baigia savo veiklą 1950 m. liepos 1 d. Tiems paskutiniams imigracijos ir šalpos veiklos metams numatytas biudžetas yra $54,000,000.00. Šiuos pinigus IRO gauna iš 17 valstybių, kurios yra IRO nariai. Šie pinigai daugiausia bus sunaudoti emigracijos reikalams. Iš dabar numatytų emigruoti į kitus kraštus 500,000 DP, kurie yra Vokietijoje, Austrijoje ir Italijoje, **(visoje Vakarų Europoje dabar yra, su nuolat atbėgančiais iš komunistų rojaus, per du milijonai tremtinių),** po 1950 m. liepos 1 d. tremtyje pasiliks apie 18,000 tremtinių, daugiausia senelių, liguistų ir dėl kitų priežasčių nesuskubusių išvykti į kitus kraštus. Tiems pasilikusiems globoti IRO yra numatęs specialų atsarginį fondą — $1,000,000.00.

Tautinės muzikos savaitės metu į Washingtoną su savo motina atsilankė žinomasis pianistas (5 metų amžiaus) Jerard Jennings. Jo koncerto klausosi senatoriai.

PHILADELPHIA, PA.

TRAUN'S CAFE

N. E. cor. 16th Street and Spring Garden

Tel. LO 7-8662, LO 7-4967

Res. Cheltenham 2562

STAR GRILL

JONAS UKNAS, sav.

Vynas - likeriai - alus

608 N. 11th STREET

WILLIAM VALAITIS

Visokeriopas automobilių taisymas

1730-2 E. Moyamensing Avenue

Tel. Howard 8-0596

FRANKFORD AV. CAFE

John Baltaduonis, sav.

1700 Frankford Avenue

Lietuviška Užeiga

VYNAS, LIKIERIAI, ALUS

Raymond Valikonis, sav.

MOUNT VERNON and 12th St. Cor.

Tel. 5-8891

A. MIEŽIS

Alus, degtinė ir vynas

2207 N. 2nd STREET

Regent 9-4156 Philadelphia

WINIFRED'S

MOTERIŠKŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

W. Jankauskienė, sav.

3409 Walnut St. Philadelphia.

EVergreen 2-3961

VINCO VIDGINO

MAISTO KRAUTUVĖ

438 JEFFERSON ST.

ANTHONY MARTIN

RESTORANAS IR BARAS

3759 N. 7th Street

Raymond Wasikonis

RESTORANAS IR BARAS

2826 Master Street

Restoranas ir Baras

EDVARDAS IR JULĖ BRESLAUSKAI, sav.

1645 Margaret Street

(pusė bloko nuo Frankford ave.)

Tel. JEfferson 3-2328

LIETUVIŠKAS

Restoranas ir Baras

VLADAS SVIKLA, sav.

Gėrimai ir užkandžiai

2637 E. ONTARIO STREET

WOODLAND CAFE

B. J. TRIBULAS, Sav.

63rd STREET at WOODLAND AVENUE

Telefonai: *Saratoga 9656, West 4117*

ASMENYS IR AŠMENYS

Tokia pas mus politika,
Kad ieškom viš kramtyti ką.
Gražiai mes kramtom asmenis
Ir traukiam juos per ašmenis.

Jei priešo nesurandame,
Išrasti jį mes bandome.
Ir puolam, ir ginamės,—
Kas priešas—vis nežinom mes.

Brolau, teisybę mylintis,
Nereikia daug čia gilintis:
Imk peilį, nors atšipusį,
Ir "karą" kelk abipusį.

Graži ta mūs politika,
Jeigu jinai palyti ką:
Galvų netenka asmenys,
Galvoti ima ašmenys.

SVEIKI, BROLIAI! ATVYKOME...

Iš kelionės įspūdžių

New Yorko uoste dar kartą... patikrinami tremtinių dokumentai ir sveikata!!! O tada leidžiama išlipti iš laivo. Visų veiduose pastebi smalsumą ir rūpestį. Dažnas savęs klausia: negi iš tikrųjų aš esu Amerikoj? Ypačiai to veide didesnis rūpestis, kuris nemoka kalbos ir važiuoja visiškai pas nepažįstamus žmones.

Bet čia neilgai tenka rūpintis, kas toliau daryti, nes tuojau pasitinka lietuviai, dirbantieji Balfo ir kitose organizacijose ir padeda naujai atvykusiam atlikti visus muitinės formalumus, pavalgydina, nuperka kelionės bilietą, nuveža į stotį ir įsodina į traukinį. Kiekvienas vykstantis dar gauna keletą dolerių kelionei.

Kai tremtinys išvažiuoja į paskirtą vietą, yra duodama telegrama tam asmeniui ar giminei, pas ką tremtinys atvažiuoja. Ten vėl ji pasitinka, ir taip jis be jokio rūpesčio pasiekia naują gyvenimo vietą.

Šiandieną jau beveik nėra tos lietuvių kolonijos, kur nebūtų atvykę tremtiniai iš Vokietijos. Jie čia nuoširdžiai sutinkami, primami ir globojami. Amerikos lietuviams priklauso garbė ir padėka, kad jie padėjo savo vargstantiems broliams, sudarydami reikalingus dokumentus, kad tremtiniai galėtų išvykt iš Vokietijos stovyklų ir čia susikurti šiek tiek žmoniškesnes gyvenimo sąlygas.

Dabar jau tiek Amerikos lietuviai, tiek ir tremtiniai turi progos vienas kitą iš arčiau pažinti, išsikalbėti ir gyvu žodžiu išgirsti apie mūsų tėvynę Lietuvą, jos kančias, tremtinių gyvenimo sąlygas. Ir įsitikinti, jog mes esame broliai, tos pačios žemės vaikai. Taip pat mes galime pastebėti, kokie tarp mūsų yra skirtumai, o jų yra ir niekas to negalės nugincyti.

BET SKIRTUMAI NĖRA JOKIA KLIŪTIS

rasti mums bendrą kalbą, nes mes visi, tiek Amerikos lietuviai čia nuo seniau gyvendami, tiek atvykstantieji tremtiniai, siekiame vieno ir to pačio tikslo — kovoti iki tol, kol Lietuvai bus sugrąžintas nepriklausomas gyvenimas.

Mes norime jus suprasti, įsijungti į jūsų tautiškas organizacijas, sužadinti jumyse dar stipresnę meilę ir norą dirbti Lietuvai. Padėkite mums, supraskite taip pat mūs!

Ir tada pamatysite, kad naujieji lietuviai nėra "keisti žmonės", nei kažkokie "ponai", o tie patys lietuviai, jūsų broliai, tos pačios šventos žemės išauginti ir tik barbariškų priešų priversti apleisti savo tėvynę.

Ir taip kasdieną lietuviškoji šeima Amerikoje didėja. Auga jėgos, tvirtėja viltys. Mūsų pareiga neužmiršti tų, kurie dar vargsta Vokietijos stovyklose. Jie tokie pat, kaip ir mes, laukia geresnių žinių iš globėjų. Niekas neabejoja, kad jų atsiras....

Vyt. Gedrimas

JONAS STIRNA

Restoranas ir Baras

Tai vieta, kur susitinka visi žymiausi Scrantono lietuviai ir kitataučiai.

120 W. MARKET STREET

Telefonas: 3-9681 SCRANTON, PA.

SILVER LAKE PACKING CO.

J. C. Kveragas, Sav.

Viena iš didžiausių skerdyklų ir mėsos paskirstymo įmonių

137 FRANKLIN AVENUE

Tel.: 4-6185 - 6186 SCRANTON, PA.

PAULONIS MOTOR COMPANY

A. F. Paulonis, Sav.

Plymouth, Dodge Automobiliai, Dodge Sunkvežimiai

Stabdžiai, alyvos filtrai, gaso pumpos, Bendix gasas ir alyva, baterijos, elektros aparatų dalys ir taisymas

521 - 23 E. CENTRE STREET

Telefonas: 2786 SHENANDOAH, PA.

Providence Auto Supply Co.

L. J. SAVITSKY, Sav.

Įvairūs elektros reikmenys, sporto dalykai, žaislai ir kit. metaliniai pabūklai

201-205 W. MARKET ST.

Tel.: 9206 Scranton, Pa.

BILL'S CAFE

Vincas Tamulaitis, Savininkas

ALUS, DEGTINĖ IR VYNAS

PIRMOS RŪŠIES MAISTAS

ir draugiškas patarnavimas

282 E. MARKET ST.

Tel.: 3-9891 Wilkes-Barre, Pa.

S. BULOTA

Batai ir Vyrams Aprėdalai

NEW PHILADELPHIA, PA.

P. O. SILVER CREEK, PA.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY

Established in 1886
by J. J. Paukstis

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher
Editorial and Business Office
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Telephone EVergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates: USA and possessions $4.00 per year, Canada $4.50, elsewhere $5.50.

Advertising Rates on Application

KO LAUKTI?

Keturių didžiųjų laukiamoji konferencija Paryžiuje sudaro šiuo metu svarbiausią galimų pasikeitimų ženklą tarptautinėje politikoje

Berlyno blokada ir aplamai Vokietijos klausimas buvo ligšiol rūgščiausias nesantaikos obuolys tarp Rusijos ir vakarinių demokratijų. Ar Paryžiaus konferencijoje pavyks tą obuolį sukramtyti ir nuryti, galima turėti labai didelių abejonių. Bet viena aišku: iš abiejų pusių bus bandoma surasti bendra "taikos" kalba. Bus ieškoma būdų, kaip du nesuderinami pasauliai galėtų sugyventi.

Tam tikslui reikia stambių tarpusavio nuolaidų. Galima spėti, kad vakariečiai, nors ir be ypatingo noro, nuolaidoms bus pasiryžę. Tai parodė naivus džiūgavimas, kad Berlyno blokada nuimama, tarsi jos bolševikai vėl panorėję negalėtų įvesti... O kokias rimtas nuolaidas padarys sovietai?

Bet svarbiausia, kad Vokietijos klausimą nagrinėjant neišvengiamai turės būti paliečiami klausimai, kurie susiję ir su Lietuvos reikalais. Ir tai ne vien Rytprūsių krašto ir Karaliaučiaus klausimą liečiant....

Mūsų spaudoje jau pasirodė pranešimų, kad tuo reikalu jau susidomėta Amerikos Lietuvių Taryboje, domimasi ir lietuvių visuomenėje. Iš tikrųjų, tai yra reikalas, kuris sudarys gal svarbiausią mūsų politinės veiklos žygį šiais metais.

Baugios žinios

Yra antras reikalas, kuris jau tikru šiurpu sukrečia kiekvieno lietuvio krūtinę.

Dažnai girdėdami vis naujas ir naujas žinias apie lietuvių trėmimus iš Lietuvos į Sibirą, mes daugelis su tuo tarsi "apsipratome." Bet vėliausiai ateinančios žinios daros vis daugiau ir daugiau aliarmuojančios.

Lietuvos okupantas, matyt, yra užsimojęs ko skubiausiai įvykdyti savo planus — sunaikinti Baltijos tautų kamieną, išraunant mūsų žmones iš gimtosios žemės. Ne veltui Baltijos valstybės yra vieta, už kurios akliniausiai nuleista geležinė uždanga.

Rimtas Šveicarijos laikraštis Basler Nachrichten, pavyzdin, praneša: "Kovo 22 dieną Vilniaus stotyje buvo galima matyti užkaltais langais traukinį iš 50-60 vagonų, pilną lietuvių suimtųjų, kurie bevilčiškai šaukėsi pagalbos"...

Užtenka tik arčiau pasiteirauti pas Amerikos lietuvius, kurie susirašinėdavo su savo dar tebesamomis giminėmis ar draugais okupuotoje Lietuvoje. Per pastaruosius metus jau ne vienam tie susirašinėjimai nutrūko... Kitiems ateina pranešimai iš kaimynų: "Jurgio jau nebėra", "Onutė dingo", "Antanas išvažiavo atostogų į šaltesnius kraštus" ir t.t.

Mes gerai žinome, ką tai reiškia.

Okupantas "spartuoliškai" naikina mūsų tautą.

Reikia šaukti garsiau, reikia belsti stipriau, kad pasaulis, pasitenkinęs Berlyno blokados nuėmimu, žinotų, jog tuo pat metu tas pats okupantas aklinai užblokuotoje Lietuvoje naikina mūsų tautos žmones.

Atbalsiai

"BISKĮ PERDAUG"

Mūsų "didžioji spauda" gal perdaug ignoruoja negestančią Mahanojaus SAULĘ. O joje suspindi gryni perliai. Pvz., 35 nr. mūsų šešiasdešimtmetė senutė be galo nuoširdžiai aprašo prel. M. Krupavičiaus prakalbas Mahanoy City, Pa. Viską pasako str. antraštė: **"Prakalbos isz mados. Nera upo klausytis, nera pinigu aukoti".**

Ta proga laikraštis atpasakoja prakalbos metu paleistą tokį praloto anekdotą:—

Krupavičius girdėjęs, kaip ginčijasi Amerikoje du lietuviai. Vienas klausia: "Ar tu lietuvis?" Antras atsako: "Ne, aš esu amerikietis." Tada pirmasis aiškina: "Kaipgi amerikietis? Juk tavo tėvai ir tu esate lietuviai." Antrasis paaiškina: "Mat, žinai, aš esu gimęs Amerikoje, tai esu amerikietis." Po to pirmasis atkerta: "Tai jeigu būtum gimęs kiaulių tvarte, kas tu šiandien būtum?.."

Po šios istorijos SAULĖ komentuoja: "Jau musu iszeivijos jaunaja karta prilyginti su kiaulėmis, tai biski per daug."

SKAIDRIOS MINTYS

DRAUGAS (102 nr.) be pastabų skelbia prof. J. Kuprionio str. — "Jungtinėmis jėgomis kūrybos keliu." Jis aiškina, kad dabar visame pasaulyje lietuviai galėtų veikti iš vieno, nes ju visu pagrindinės pažiūros į valstybę ir ekonominius klausimus, taigi į politiką — yra maždaug vienodos. Ginčus daugiausia kelia konfesnio - religinio pobūdžio dalykai. Profesorius rašo:

"Net ir čia Amerikoje lietuviai... politiniam pasiskirstymui naudoja konfesinį pagrindą. O juk tam nėra jokio pagrindo. Pvz., ko čia netikinčiam lietuviui kliūna, kad kitas tikintis lietuvis eina į bažnyčią, arba atvirkščiai? Kodėl čia Amerikoje lietuvis socialistas kovoja su lietuviu kataliku?" (ir pridėkime—atvirkščiai)...

Profesorius siūlo baigti tą juokingą kovą už "dangaus migdolus." Atrodo, jog tokį str. iš DRAUGO būtų labai pravartu persispausdinti mūsų kaimynei AMERIKAI, kuri jau pusmetis per mikroskopą VIENYBĖJE ieško "bedievybės", BALFo vienos srovės veikloje "dievybės" ir t.t.

ATIDARYKIT LANGUS

Dėl VLIKo suskilimo ir atsisakymo įsileisti Maž. Lietuvos atstovą, KELEIVIS (18 nr.) pasisako:

"Tokia padėtis, griaudama VLIKo autoritetą jo paties rankomis, skaudžiai kenkia visai mūsų bylai. To mes negalime ilgai kęsti... Ir jeigu (lietuvių) visuomenei pakankamai aiškiai pasisakius, užsispyrusios grupės panorėtų spirtis ir toliau, išvada būtų aiški. Šiuo klausimu reikia atidaryti VLIKo posėdžių kambario langus, kad jį prapūstų šviežias ir gaivinas oras."

Deja, VLIKas lig šiol veikė ne pagal grupių reikalavimus, bet pagal "protinga išsiaiškinimą ir susitarimą." Bėda tik, kai protą nustelbia diktatūriniai ir "veto" palinkimai...

KITI DRĄSESNI

ALTC pirmininkas V. Abraitis pasikalbėjime su DIRVOS atstovu prisipažino, kad nelabai daug ka nauio tesužinoies iš prel. Krupavičiaus prakalbų.

"Manyčiau, kad Amerikos lietuviai turi teisės žinoti truputį daugiau apie VLIKo veikimą. Kitos pavergtos tautos tuo atžvilgiu daug drąsesnės ir jų vadovaujantieji asmenys daug atviresni. Gal čia ir glūdi tam tikro nusivylimo priežastis."

Gal... Kai kurie mūsiškiai veikėjai mano, kad dalykas atrodo tada svarbesnis ir rimtesnis, kada jis "paslaptingumo" skraiste apsuptas.

LIETUVIŲ RYŠIAI

NAUJIENOS (104 nr.) teisingai pastebi, kad šiais laikais "lietuvis lietuvio negali pasiekti. Bičiulis bičiulio negali susirasti. Būtina ko greičiausiai šitą netvarką pašalinti ir tinkamai lietuvių ryšį suorganizuoti", steigiant įvairiuose kraštuose gyvenančių lietuvių kartotekas, o Amerikoje — centrinę pasaulio lietuvių adresų kartoteką ir t.t.

Geras sumanymas, bet jam dar reikia... biudžeto ir tarnautojų.

Laiškai

Gerb. Vienybės Redaktoriau:

Kadangi man teko dainuoti lietuviškų komunistų parengimuose, tai kai kas galvoja ir man primeta, kad aš neva turiu ką nors bendro arba priklausau komunistų partijai ar jiems simpatizuoju. Šiuo viešai pareiškiu, kad aš partijai nepriklausiau, nesimpatizavau ir niekad nepriklausysiu, nei simpatizuosiu. Dainavau jiems kaip menininkas už atlyginimą, klaidingai manydamas, kad komunistai yra viena iš Amerikos partijų. Bet kadangi dabar jau labai ryškiai paaiškėjo, jog komunistų partija nėra viena iš Amerikos partijų, o tik dalis ir agentūra svetimo krašto, Rusijos partijos, kurios įsakymus Amerikos komunistai aklai pildo, tai tas sudaro didelį skirtumą. Aš nenoriu turėti ir neturėsiu nieko bendro su svetimo krašto tarnais, mūsų krašto išdavikais bei mano tėvų krašto pavergėjais ir žudikais.

Aš tikėjau ir tikiu į partijų toleravimą, bet netikiu, kad mes turim toleruoti svetimam kraštui tarnaujančius išdavikus.

Su pagarba, dainininkas
Albertas Vasiliauskas

BRANGUS TAUTIETI, kviesk tremtinių šeimą į šį laisvės kraštą. Nebijok ir užpildyk jiems garantiją. Jie bus patenkinti, jei užleisi jiems laikinai mažą kambarėlį, už kurį jie mielai atsilygins. Garantijas ir aukas siųskite: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

NUOMONĖS

MATANT - GIRDINT

Dailės Paroda, dėl kurios tautinės srovės seimas buvo nukeltas į gegužės 21-22 dieną jau New Yorke.

Tai pirmą sykį Amerikos lietuvių istorijoj, kada didžioji lietuvių dailės paroda bus didžiausiame Amerikos mieste, New Yorke.

Tai tautinės srovės veikėjų nuopelnas, tai "žvirblių" darbas tuo metu, kai "galingasis arklys", nuleidęs galvą ir uodegą, tūno.

Šitas įvykis aikiai rodo, kad galybė ne kiekybėje, bet kokybėje.

NEKAUSTYTAS ARKLYS

Klerikalinis arklys, jei būtų buvęs pakaustytas proto pasagomis, nebūtų taip paslydęs. Dabar jau vėlu susigriebti, nes "žvirbliai" jau spėjo iščiulbėti visam lietuviškam pasauliui.

Įsivaizduoti save arkliu, reiškia, girtis savo spėka, ar savo srovės galingumu. Jei taip, tad kam reikėjo ieškoti socialistuose ar sandariečiuose "žvirblių" pagalbos atvykusiam į Ameriką Lietuvos prezidentui A. Smetonai "nuversti"? Juk šitas reikalas "nuversti" ir suvedė šias tris sroves į "vienybę."

Ar jau užsismaugsite?

Nesinori kalbėti apie dalyką, kuris jokios naudos niekam neduoda, bet ir tylėti sunku, kai arklys, be jokios priežasties prunkščia kitiems į veidą.

Negalima suprasti, ar ir šitai buvo daroma Lietuvos labui ir geresniam tarpusavio susiklausymui, ar tik savęs patenkinimui.

Gal ir gerai, kad lietuvių nėra daug. Kas būtų, jei lietuvių būtų milionai?

J. Šiaučiūnas

ŽIUGŽDA PAVOJUJE?

Per paskutinį kompartijos suvažiavimą Vilniuje vyriausias Lietuvos bolševikų pareigūnas A. Sniečkus savo raporte paminėjo, kad ligi šiol dar nėra sukurtas tikras tarybinis Lietuvos istorijos vadovėlis.

Kadangi buvęs švietimo komisaras J. Žiugžda tokį tarybinį istorijos vadovėlį jau yra parašęs, tai iš Sniečkaus pastabos matyti, kad Žiugždai bus nepasisekę pataikyti į tinkamą ir Maskvos reikalaujamą gaidą. J. Žiugždos žvaigždė leidžiasi:

NEDALOMA LIETUVA

Rašo Bronys Raila

Lietuvos laisvės vadavimo kovoje patys didžiausi kliuviniai yra išoriniai: priešas tebelaiko okupavęs kraštą ir naikina tautą. Tam Maskvos jungui pašalinti mūsų pajėgos tėvynėje yra per mažos... Užsienyje esanti tautiečiai dedasi į kovą politinėje srityje, bet jų tarpe, deja, didėja vidujiniai kliuviniai. Nebegalime susitarti ne dėl pagrindinio tikslo, bet dėl priemonių ir mūsų bendros politinės veiklos organizacijos.

ANTRASIS PENKETUKAS

Praėjusį kartą šioje vietoje man teko išdėstyti penkių VLIKą sudarančių partijų pažiūras — jas paviršutiniškai pavadinau "liberalų bloku" — Mažosios Lietuvos atstovo į VLIKą priėmimo klausimu.

Bešališkumas reikalauja išdėstyti nuomonę ir kito penketuko, kuris Mažosios Lietuvos atstovo įsileidimui yra griežtai priešingas. Tų kitų penkių grupių nusistatymas dabar taip pat jau viešai paskelbtas.

Šios grupės vadinasi: Lietuvos Krikščionių Demokratų Partija, Lietuvos Darbo Federacija, Lietuvos Ūkininkų Sąjunga, Lietuvių Frontas ir Lietuvių Vienybės Sąjudis.

Teisybės neiškraipant, jį būtų galima dėl trumpumo pavadinti "krikdemų bloku."

GRIOVIO KASIMAS...

Šios penkios grupės pasisako, jog nepritaria Lietuvos skirstymui į Kauno Lietuvą, Vilniaus Lietuvą, Rytprūsių Lietuvą — nei į Didžiąją, nei į Mažąją Lietuvą. Vienas mažlietuvis frontininkas jau atstovaująs VLIKe vieną iš tų grupių.

Bendrą krikdemų bloko politinę pažiūrą nusako ši pareiškimo vieta (gana sunkiais žodžiais suredaguota):

"Įvesti VLIKo nariu specialų Mažosios Lietuvos atstovą, tai dirbtiniu būdu pabrėžti tariamai specifinį šios tautos dalies traktavimą ir žlugdyti organišką tos tautos dalies integraciją į savo tautinį kamieną; tai palaikyti griovį, kastą tarp lietuviu svetimųjų interesų naudai. Todėl reikalavimas suteikti Mažajai Lietuvia specialų mandatą VLIKe yra priešingas lietuvių tautos ir valstybės interesams"...

NEGALIMA SUTIKTI

Nežinau, ar mano skaitytojai reikiamai supras šią ištrauką, nes paprastos mintys sudėtos į labai jau mandrius išsireiškimus. Bet jei kas ir nesupras, tai bent nujaus, jog krikdemų blokas tuo norėjo pasakyti, kad liberalų bloko pageidavimas turėti VLIKe atskirą Mažosios Lietuvos atstovą yra didelis noras sunkiai pakenkti Mažajai Lietuvai. Maža to, — tokia užmačia yra kenksminga, priešinga be galo svarbiems, "gyvybiniams" lietuvių tautos ir valstybės(!) reikalams....

Su tokiais tvirtinimais net ginčytis sunku.

Senovės graikai tai vadindavo demagogija, o romėnai—nonsensu. Gi mes naująja lietuvių kalba vadiname —nesąmonėmis arba užsispyrimu baltą vadinti juodu.

Tai lygiai tas pats, jeigu koks "šliuptarnis" pradėtų rašyti organiškas deklaracijas su specifinėmis integracijomis, specialiu traktavimu ir separatiniu autonomizmu, jog Lietuvos krikščionių demokratų partijos siekia sugriauti katalikų bažnyčias, grąžinti stabmeldystę ir pagonybę, iškarti visus kunigus, vienuolius ir davatkas...

Penki VLIKo politikieriai krečia per vaikiškus juokus.

PRADĖKIM NUO SVARBIAUSIO

Jau anksčiau tūli tvirtino, kad nesutikimai VLIKe dėl Maž. Lietuvos atstovo įsileidimo yra kilę ne tiek dėl tos Mažosios Lietuvos, kiek visai dėl kito dalyko — kad krikdemų blokas ten per tai netektų diktatūros, kad pasibaigtų tas nelaimingas partijų santykis 5:5...

Pasiskaičius krikdemų bloko pareiškimus, dabar aišku, kad dėl to svarbiausia ginčas ir eina. Kitaip blokas būtų iškėlęs gal kiek rimtesnių davinių ir įrodymų.

Šitaip dalykams išsigimus, man rodos, yra atėjęs laikas (kai kalbama apie VLIKo iškėlimus kitur bei kitus lietuvių tautą užsienyje atstovaujančio organo pertvarkymus), pradėti nuo pačio svarbiausio: **— kas turi teisės ir galios tokį organą sudaryti ir tautą atstovauti?**

GANA GRABUOSE SKRAIDYTI

VLIKą sudaro septynios partijos ir trys vadinamos "kovinės organizacijos." Partijomis mes turtingesni ir už Ameriką...

Suprantama, kad niekam nemalonu ir baisiai dėl to įsižeidžiama, kai kas ima kalbėti, jog viena partija tai galinga grupė, o kita visai silpnutė ar stačiai niekas....

Bet rimtai kalbant ir veikiant, reikėtų vieną sykį užbaigti su kokios nors niekam nebežinomos ir nieko nereiškiančios "partijos' ar "grupės" atstovavimais. Tokių "partiių" yra abiejuose blokuose. Ką, pavyzdžiui, atstovauja tautoje "Lietuvos Vienybės Sąjudis' — ar kad keli žmonės kur suiuda?... Ką realiai reiškia tokios prieš dvidešimtį metu buvusios partios — garbingi lavonai, kaip Darbo Federacija, Ūkininku Sąjunga ar Ūkininku partija?...

Žinoma, taip statant klausimus, nėr iems galo. Bet yra nuovoka, tikrovės pajutimas, "realybės sensas" (tariant "moksliškai"), su kuriuo reikia skaitytis ir su kuo kiekviena rimta politika privalo skaitytis.

Kai mes šiaip Lietuvą tebedalome į partijas (čia, užsieniuose...), kai gyvuosius sumaišome su lavonais, tai viskas įgaiinių gali suvyti. Ka ir rodo daugelio politinių emigrantų istorija...

Pats laikas tuos pagrindinius Tanta užsienyje atstovaujančio organo santvarkos klausimus persvarstyti ir liautis i karstus išsėdus skraidyti padebesiais...

Tautinės Vienybės gairėmis

Rašo P. DAILIDĖ

Dėl plačiai varomos prieš Lietuvos tautininkus kampanijos jų vienminčiai Amerikoje jautėsi, nelyginant apaštalas Petras Pontijaus Piloto rūmuose, kai jis tris kartus savo Mokytojo išsigynė. Apie platesnio masto veikimą sunku buvo ir galvoti. Nei viena Amerikos lietuvių tautininkų grupė ilgai net nepasivadino tiesiog tautininkais (partine prasme)

Tačiau iš tiesioginių ryšių su atvykstančiais tremtiniais Amerikos lietuvių visuomenė ne tik iš dešinės, bet ir iš kairės gauna patirti, kad jos supratimai apie įvykius Lietuvoje prie tautininkų valdžios toli gražu nebuvo teisingi. "Smetonos laikotarpis" Lietuvos istorijoje vis labiau yra vertinamas, kaip Lietuvos ūkinio ir ekonominio klestėjimo laikas. Politiniai suvaržymai, anksčiau išgarsinti, kaip "fašizmas", pamažu įgyja savo tikrąją istorinę reikšmę.

Kai tie suvaržymai nuostabiu būdu buvo atsiradę pas visus Sovietų Sąjungos kaimynus, turėjusius demokratinę santvarką, nesunku dabar suprasti, kad tie anuometiniai suvaržymai buvo kile ne iš kokio krašto tautininkų "fašizmo", bet dėl daug svarbesniu bendruių ir gyvybiškai svarbių priežasčių.

Nešališkas istorikas ras, be abejojimų, tautininkų valdyme nemaža teigiamų bruožų. Vieną tokių bruožų galima ir šiandien atžymėti, kadangi jis kaip tik yra būdingas tautinei ideologijai. Tai būtent, kad **tautininkai siekė ir siekia grįsti Lietuvos valstybinę mintį ne iš svetimo pasaulio pasisavintais šūkiais, ar tarptautiniais katekizmais, o pačios lietuvių tautos reikalais ir siekimais.** Minėti "tarptautininkų" šūkiai lietuvių tautą skaldo, o mūsų reikalai ir siekimai negali būti įgyvendinti be tautinės vienybės ir be savos programos.

Per dvidešimts Lietuvos nepriklausomo gyvenimo metų man yra tekę įvairiose tarnybose bei pareigose dirbti ir prie valstiečių liaudininkų bei krikščionių demokratų koalicinės valdžios, ir prie "krikščioniškos trijūlės" "diktatūros", ir prie valstiečių liaudininkų bei soicaldemokratų pastatytos valdžios, ir pagaliau per visą tautininkų valdymo laiką.

Kaip valstybės pareigūnas, aš papratau žiūrėti į politines partijas, kaip į pereinamą dalyką nuolatiniame valstybės fone. Ir išmokau vertinti partijas pagal tai, kiek jos turi savyje to "nuolatinio prado". Tai jeigu mano nuomonė gali bent kiek prisidėti prie atitaisymo skriaudos, padarytos tautininkams Amerikos lietuviu visuomenės opinijoje, aš laučiu reikalą pasakyti, kad tautininkai yra parodę ne mažiau, jeigu ne daugiau valstybingumo, negu kitos partijos. **Dėl to savo vardo jiems nėra reikalo vengti.**

Aistros po klevo lapu

Gyvoje ir dinamiškoje Kanados lietuvių visuomenėje prasidėjus žaliųjų tarpusavio ginčams, kaip kiti mūsų laikraščiai, taip ir Vienybės redakcija buvo stačiai užversta poleminiais straipsniais ir "partizaninėmis" informacijomis.

Stengdamiesi žiūrėti bešališkai į Kanados liet. vidinius reikalus ir linkėdami vienybės lietuviško darbo dirvoje, mes nesileidome į tą aistrų kovą. Bet reikalui tebesant aktualiam, duodame vietos pasisakyti trims asmenims: šį kartą gerb. Vyt. Širvydui, sekantį kartą vienam pašaliniam rimtam stebėtojui dviem straipsniais ir galop Kanados Liet. Centro nuomonės reiškėjui. Str. autorius atsiprašome, kad vietos trūkumo sumetimais bei vengiant asmeninių ginčų, jų rašinius turėjome kiek patrumpinti.

Vienybės Redakcija

***

Klevo lapas — tai Kanados tautinis ženklas, kaip lietuviams Vytis. Po tuo lapu įsikūrę lietuviai dabar pergyvena audringą politinių ir organizacinių principų nuskaidrinimo laikotarpį, apie kurį Vienybėje jau buvo keletas pranešimų.

Dalykas, trumpai - drūtai, toks: vadinama Kanados Lietuvių Centro Taryba atmetė savo skyrių sušaukto suvažiavimo nutarimus, atsisakė pasiduoti demokratiniam perorganizavimui ir skelbiasi atstovaujanti Kanados lietuvių organizacijas, nors iš tikro atstovauja tik ją sudarančius pavienius asmenis, kurie, savo keliu, neatstovauja didelių draugijų ar organizacijų.

KAS YRA BUVĘ

Aiškesniam dalykų supratimui, tenka prisiminti, kad Lietuvos klausimais Montreale dirbo Kanados Lietuvių Sąjunga ir Kanados Lietuvių Taryba.

SĄJUNGA turėjo duokles mokančių narių būrį (apie 80), statutą, šaukė mėnesinius susirinkimus, rinkdavo valdybą ir turėdavo metinės veiklos programą. Ji atsirado iš susilikvidavusios Vilniui Vaduot Sąjungos skyriaus (1939 m.). Per dešimtį metų Sąjunga surengė visą eilę Vas. 16 d. minėjimų, Motinos Dienų, vaikams Eglaičių, Naujų Metų sutikimo vakarienių, vaidinimų, koncertų ir prakalbų. Pelną skirdavo tautos reikalams. Pvz., apie $1,000 davė tremtiniams Europoje šelpti. Jos energingas pirmininkas A. Sakalas, išd. J. Paznokas.

KANADOS LIETUVIŲ TARYBA pasirodė veik tuo pačiu laiku. Tikslas buvo, per draugijų atstovus, suburti draugijas dirbti Lietuvos labui ir kalbėti organizuotų Kanados lietuvių vardu. Deja, dvi didžiausios Montrealo draugijos (Vytauto klubas ir Lietuvos Sūnų ir Dukterų) buvo Lietuvos priešų įtakoje. Jos prie Tarybos neprisidėjo. Neprisidėjo ir kitos, daugumoje bažnytinės, nes, stebėtinu supuolimu, prie Tarybos vairo stovėjo žmonės gana seno Montreale diego — amžini, nepagydomi klebono Bobino asmeniniai priešai, kurie, kaip savo laiku Prancūzijos karaliai, nieko nepamiršta, nieko neišmoksta.

To nežiūrint, Taryba turi savo kreditan daug parengimų Lietuvos naudai, kurių pelnas daugiausia eidavo palaikyti leidžiamą tuomet mimeografuotą mėnesinuką "N. Lietuva." Taryba siuntė atstovus į Amerikos Tarybos konferencijas ir Kanados vyriausybei įteikė keletą rezoliucijų Lietuvos klausimu.

TREMTINIAMS ATSIRADUS

Pradėjo Kanadon plaukti "dipukai". Jų dabar jau 5,000: senų lietuvių buvo 11.000. Vienintelis Kanados lietuviškas laikraštis tuojau patraukė jų dėmesį. Palaipsniui jie įsitraukė ir į Tarybos veiklą. Ši iš kur tai pasiėmė "Centro" vardą, ir 1948 m., kovo 19 d. atsišaukė į Kanados lietuvius organizuoti Tarybos skyrius. Vaisiai atsišaukėjus tiesiog nustebino: susiorganizavo 18 skyrių, su daugiau negu tūkstančiu narių. Vienas skyrius, Val d'Or, net $1,000 šėrų pirko bendrovei "N Lietuva" leisti. Kilo reikalas parašyti statutą, sušaukti skyrių atstovų suvažiavimą ir organizaciją sutvarkyti.

Įdomu, pačiame Montreale nepasirūpinta skyriaus įkurti. Čia operuota principu, kad visi "N. L." skaitytojai yra Montrealio Tarybos nariai, o valdyba yra "Centro Valdyba". Sykį per metus būdavo sušaukiamas jokios mandatų komisijos nekontroliuojamas susirinkimas, kuris išrinkdavo visiems Kanados lietuviams "Centro Valdybą", ir dalykas baigtas.

Dipukams šitokia anarchija nepatiko. Todėl pasirūpinta parašyti statutas ir skyriams išsiuntinėti apdiskusuoti. Be to, sausio 29-30 dd. paskelbtas ir skyrių atstovų suvažiavimas, kuris vėliau buvo atidėtas kovo 26-27 dd.

Po to, nuspręsta šį suvažiavimą paskandinti "organizacijų seime" baloje. Tų organizacijų tepasirodė SLA ir socialdemokratų kuopos iš Toronto. Tiesa, Montreale rasta net p e n k i o s draugijos, b e t t r y s t i k žvirbliams žinomos, viena yra mokykla, o penktoji silpna nariais ir veikla, nes neseniai susiorganizavo. Prie organizacijų priskirta ir 16-ka Centro Tarybos narių. Jiems suteikta sprendžiamas balsas. Keturiolika Tarybos skyrių prisiuntė 31 atstovą. Montrealo "skyrius" davė 11-ką, nors susirinkimas, kuris juos rinko, turėjo 120 dalyvių ir galėjo, pagal teisę, išrinkti tik 3.

Suvažiavimo rengėjai dėjo pastangas neprileisti Tarybos skyrių atstovų posėdžio. Jie norėjo, kad pirma būtų išrinkti "rikiuojanti organai." Įvyko labai karštų ginčų, ir pirma Kanados lietuvių seimo diena nuėjo, taip sakant, "ant zimbių." Visgi, skyriaus atstovai pasirodė ne vėjo pučiamos nendrės. Jie sušaukė savo posėdį, kuris praėjo tvarkingai: priėmė statutą, išrinko Centro Valdybą ir nusprendė organizacijai duoti ne Tarybos, bet Sąjungos vardą.

Kitą dieną visos likusios organizacijos, įskaitant ir Centro Tarybos narius, išrinko savo 25 asmenų Tarybą (į ją įėjo veik visi seimo dalyviai), kuri vėliau dar dešimtį kooptavo.

PRAGARAS IR VILTYS

Po seimo atsivėrė pragaras. Centro Taryba prakeikė savo vaikus (Tarybos skyrius ir jų suvažiavimą kaip atskilėlius, o šie tvirtina esą tikri tėvo sūneliai ir reikalauja turto, kurį padėjo tėvui sukrauti. Centrininkai, namo grįžę, turbūt, pamatė tuštėjančius finansų stalčius, nes vėl atsišaukia į Kanados Lietuvių Centro Tarybos Organizacijos skyrius. Turbūt, tiki, šie skyriai nebus tokie demokratiški, kaip senieji, ir sutiks, kad viršūnės apačias tvarkytų, o ne antraip.

Kol kas iš to visko tesidžiaugia komunistai. Jų džiaugsmas greitai virs vėl dantų griežimu, nes tiek Sąjungoje, tiek Taryboje yra žmonių, kuriems Lietuvos tragedija širdį purto. Pasiginčijus ir politinius bei organizacinius klausimus geriau nuskaidrinus, reikia manyti, bus rasta priemonių nesutikimams suderinti bendrai kovai už Lietuvos laisvę.

VYT. ŠIRVYDAS

TAIKA IR KARAS

Mūsų spec. korespondento Paryžiuje

Porą savaičių Paryžius buvo po TAIKOS ženklu. Po New Yorko ir čia komunistai ruošė visą eilę taikos demonsracijų. Visos miesto sienos buvo nulipdytos kompartijos dailininko Picasso karveliu papuoštais taikos parengimus pranešančiais plakatais. Deja, taikos kongresas, taikos mitingai ir taikos paroda greit virto tikra taikos parodija — jos pajuoka.

Kinijos komunistų patrankų gaudimas nustelbė visus raudonus ir ružavus taikos ("amžinos") skelbėjus kapitalistams.

●

Net ir akliausiems pasidarė aišku, kokios taikos komunistai nori, kada Tarptautinės Demokratų Teisininkų Sąjungos atstovas Harvey Moore kreipėsi į kongreso dalyvius klausdamas:

"Jei jūs esate nuoširdūs, jūs negalite norėti karo. Ar jūs pageidaujate, kad tęstųsi komunistų triumfas Kinijoje?"

"Taip", šaukė minia.

"Ar jūs norite taikos dabar?"

"Ne!" šaukė ta pati minia.

Tada Moore persergėjo: "Neapsigaukite, nes jūs neturit teisės norėti taikos ir karo tuo pat laiku."

Tokioje nuotaikoje darbavosi "taikos" mylėtojai, kuriems pirmininkavo tos pačios žvaigždės (raudonos penkiakampės) kaip ir New Yorke. Garbingą vietą jų tarpe užėmė anglikonų vyskupas Johnson, katalikų kunigas Boulier prancūzų katalikų komunistų - progresistų atstovas ir kiti.

●

Tas kongresas buvo tęsinys New Yorko ir Prahos "mokslininkų" suvažiavimų. Kaip New Yorke, taip ir Paryžiuje lietuviai tinkamai atkreipė visuomenės dėmesį į tuos vilkus avies kailyje.

Balandžio 27 dieną didžiulėje Mutualite salėje Centrinės ir Rytų Europos bei Baltijos Kraštų Laisvųjų Žurnalistų Sąjunga (kurios vienu iš sumanytojų ir steigėjų buvo dabartinis Vienybės redaktorius Br. Raila) surengė milžinišką protesto mitingą, kuriame kalbėjo visų bolševikų pavergtų tautų atstovai: albanas, baltgudis, vengras, lietuvis (mūsų, estų ir latvių vardu), lenkas, rumunas, čekas, ukrainietis ir jugoslavas.

●

Lietuvių, latvių ir estų vardu žodį tarė Prof. Dr. J. Vebra, pabrėždamas, kad taika yra didelis žodis, kuris nūn naudojamas ir pernaudojamas tų, kuriems terūpi "t'aikoje", niekieno netrukdomiems virškinti paskutines sovietų imperializmo aukas... Taika, kuri remiasi žiaurumais, ašaromis, kankinimais, trėmimais, nekaltųjų krauju ir vergija, mums daug daugiau kainuoja, nei karas...

Įrodęs, kiek yra bergždi taika be laisvės, Dr. Vebra persergėjo komunizmo gyvatės užžavėtuosius, kad tie, kurie ieško taikos bet kuria kaina, ruošia sau vergiją-biauresnę už biauriausį karą...

Čekas Rehak su humoru pašiepė taikos kongreso balandėlius, kurie pasirodė besą tik komunistinės propagandos antimis...

Laisvųjų žurnalistų mitingas baigtas viebalsiai priimant rezoliuciją, demaskuojančią tikruosius "mokslininkų" siekimus ir kviečiančią visus į darbą ne už sovietišką, bet tikrą — brolišką visų žmonių ir tautų taiką laisvėje.

***

LIETUVIS DAILININKAS GARSIOJ PARODOJ

Nepriklausomų Dailininkų Paroda yra didžiausias pavasario sezono meno įvykis Paryžiuje. Šiemet ta paroda ypatingai pavyko — joje dalyvauja per 1,500 dailininkų su 3000 kūrinių.

Labai žymioje vietoje, šalia Prancūzijos meistrų, kabo ir du vieno iš gabiausių mūsų jaunųjų dailininkų, **Vytauto Kasiulio** paveikslai, kurie pritraukia žiūrovų ir žinovų dėmesį savo originalumu ir savita maniera. V. Kasiulio vardas šia proga buvo tinkamai atžymėtas spaudoje ir sulaukė labai palankių atsiliepimų.

R. K.

Susitiko "du pasauliai": amerikiečių dainininkas Danny Kaye ir 93 m. garsusis anglų rašytojas G. B. Shaw.

VINCĖ JONUŠKAITĖ – "MŪSŲ ŽMOGUS"

Prisimenant vieną pokalbį iš Brazilijos

Tai buvo Brazilijoje, Sao Paulo mieste. Šluostydami prakaitą jau peršlapusiom nosinėm, išsiritome iš lietuvių salės į kiemą, kur, tiesą sakant, nebuvo nei kiek vėsiau. Susėdome liesame krūmokšnių pavėsyje ir ėmėme dalintis ką tik įvykusio koncerto įspūdžiais. Vieniems patiko solistai, kitiems choro dainos, bet visumoje buvo labai gražu, nes ne kasdien koncertai įvyksta.

Žodis po žodžio kalba prijėjo prie Lietuvos dainininkų. Pradėjome svarstyti, kas buvo geriausias Lietuvos dainininkas.

— Be abejonės, Kipras Petrauskas.

— Nepažįstame tokio, —atkirto vienas Brazilijos lietuvis.

Kadangi jis buvo žinomas, kaip muzikos mėgėjas, tai ne vienas tokiu atsakymu buvo nustebinti.

— Negirdėjote Kipro Petrausko? Juk jis po visą pasaulį važinėjo...

— Buvo jis ir Pietų Amerikoje ir Brazilijoje, buvo kartu su kitais Lietuvos artistais. Toje grupėje dalyvavo jis, Nauragis, Vincė Jonuškaitė, Žalinkevičaitė - Petrauskienė. Buvome pakvietę visus į šią štai salę mus atgavinti lietuvišku menu. Susirinkome, kaip niekada ir laukėme nuoširdžiai. Bet Petrauskas nepasirodė. Gerai dar, kad atvyko Vincė Jonuškaitė ir Petrauskienė, kurios nuoširdžiai mums padainavo, padeklamavo. Girdėjome, kad Petrauskas net Piotrovskiu per gastroles vadinosi. O ką jis dabar veikia?

— Dabar jis bolševikų paskirtas į "aukščiausią tarybą". Į Maskvą važinėja.

— Toks toki pažino ir ant alaus pavadino. Nieko geresnio iš jo negalima buvo ir tikėtis.

— O kur dabar Vincė Jonuškaitė?

— Ji dabar Vokietijoje (tuo laiku ji dar ten buvo)..

— Tai mūsų žmogus, — tvirtu balsu pareiškė senyvo amžiaus lietuvis. — Ji nepatingėjo pas mus atvykti, su mumis prastais žmonėmis pabendrauti.

Panašių atsiliepimų nemažai teko girdėti ir Amerikoje apie šią simpatingą dainininkę. Ji tikrai "mūsų žmogus', kap pareiškė anas Brazilijos lietuvis. Ji savo programoje, kurią išpildo svetimtaučiams **Town Hall gegužės 13 d.** — pusę programos paskyrė lietuviškai dainai.

Vincė Jonuškaitė

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

Praeitą šeštadienį, gegužės 7 d., Tysliavų bute, New Yorke, įvyko JAV Lietuvių Rašytojų Draugijos suvažiavimas. Dalyvavo šie rašytojai: J. Aistis, Marija Aukštaitė, St. Būdavas, L. Dovydėnas, A. Gustaitis, S. Leskaitis, J. Tysliava, A. Vaičiulaitis, L. Žitkevičius ir svečiai — dailininkas Vl. Vijeikis ir žurnalistas dr. J. Pajaujis.

Susirinkimui vadovavo pirmininkas J. Aistis. Perrinkus senąją valdybą, buvo iš eilės apkalbėti visi darbotvarkėje sužymėti reikalai. Tarp kita ko paaiškėjo, kad veik visi rašytojai tremtyje yra aprūpinti emigraciniais dokumentais. Laukiama atvykstant į Ameriką J. Petrėno-Tarulio, Fausto Kiršos, St. Santvaro, B. Brazdžionio ir kitų. Be to, baigiama ruošti spaudai Amerikos lietuvių rašytojų draugijos metraštis ir plati, apie 700 puslapių, poezijos antologija.

SPORTO MARGUMYNAI

Vėliausiame Lietuvių Atletų Klubo Brooklyne susirinkime nutarta sušaukti sportininkų sueiga. Dabar į New Yorką yra atvykęs gausus būrys jaunuolių iš Europos, ir jų tarpe randame keletą stiprių sportinių pajėgų. **Sportininkų susirinkimas numatomas gegužės 25 d. 8 val. vakaro Lietuvių Atletų Klubo patalpose, 168 Marcy Avenue, Brooklyne.** Dalyvaus klubo vadovybės atstovai ir bus tariamasi dėl sportinės veiklos. Kviečiami visi sportininkai ir sporto mėgėjai. Tokiu būdu, su pavasariu pradės judėti ir sportininkai, kurių veiklos New Yorke jau senokai pasigendama.

***

Anglijoj įsikūrę lietuviai krepšininkai šį sezoną dalyvavo Anglijos pirmenybėse. Viena iš lietuvių komandų, Manchesterio Kovas, pajėgė iškopti iki baigminių rungtynių. Pusiaubaigmėje lietuviai nugalėjo Nottingham YMCA 23-14. Baigminės rungtynės įvyks Londono Wembley aikštyne. Tai bus pirmasis kartas, kai vienoj žymiausių pasaulyje sporto aikščių pasirodys lietuviai. Jų priešininku, atrodo, bus Londono latvių komanda. Iš viso, Anglijos krepšinio gyvenime, pirmaisiais smuikais groja naujai atvykę lietuviai, latviai, o patys anglai šioj srityj dar nedaug pasiekę.

***

Lietuvių krepšinio komandos taip pat reiškiasi ir Pietų Amerikoj. Argentinoje yra įsikūrusi Grandies komanda, jau turėjusi eilę rungtynių su argentiniečais. Pradėjo krutėti ir Venecuelon nuvykę jaunuoliai. Valencijos krepšininkai buvo pakviesti dalyvauti žaidynėse dėl Estados Carabobos meisterio vardo. Pirmieji pasirodymai buvo sėkmingi. Argentinoj Grandies klubas, be to, praktikuoja stalo tenisą.

***

Buvęs Lietuvos rinktinės krepšininkas Leonas Petrauskas, Vokietijoje dar žaidęs už Tuebingeno Vytį, jau keletas mėnesių kaip gyvena Australijoj. Iš profesijos jis yra medicinos gydytojas, žinomos artistės Petrauskienės (išvykusios į Lietuvą) sūnus. Petrauskas rašo, kad kol kas tenka dėti visas pastangas kūrimesi ir dėl to sporto įvykių dar nėra matęs. Yra gavęs pasiūlymą vykti kaip gydytojas į Naująją Gvinėją, bet tur būt, juo nepasinaudos, o liks Sydnėjuj.

***

Sporto veikėjas Kazys Merkis - Markevičius Vokietijoje uoliai organizavo šachmatininkus ir pats aktyviai žaidė, o kai neseniai atvyko į JAV, tuoj pat įsijungė į aktyvų rungtyniavimą su amerikiečiais. Turėjo eilę dvikovių su Worcesterio ir kitų miestų žaidikais ir gerai užsirekomendavo. Įtrauktas į Worcesterio šachmatų komandą ir jai padėjo iškovoti pergalę prieš Quincy Chess Club 5-3. Merkis savo priešininką nugalėjo. Be to, Merkis yra pakviestas į State Tournement.

***

Vasarėjant, amerikiečiai savo sportinį dėmesį yra nukreipę į beisbolą. Šis žaidimas Europoj yra nepopuliarus ir tik amerikiečių kariai pamoko jaunuosius vokiečius ir tremtinius. Savo laiku yra tekę matyti, kad ir jaunieji lietuviukai beisbolu domisi, pavyzdžiui, Wiesbadeno, o vėliau Kasselio stovyklose. JAV beisbolas yra vasaros karalius. Nežinant taisyklių, europiečiui jis neatrodo labai patrauklus. Vis dėlto, per anksti nedarykime išvadų ir neapsirikime.

Pirmą vasarą beisbolas šias eilutes rašančiam nebuvo įdomus ir ieškojau europinių sporto įvykių. Antrą vasarą padėtis pakito — gerai susipažinus su taisyklėmis, mačius rungtynių, ir beisbolas pasidarė įdomus. Ypatingai, kai yra proga pačiam žaisti vienoj inžinerinėj firmoj. Iš pradžių, aišku, teko pasėdėti, o po kiek laiko ir aktyviai įsitraukti. Kiekvienoj treniruotėj ar rungtynėse su panašaus lygio komandomis beisbolo entuziazmas didėjo.

***

Iš Italijos pranešama apie skaudžią nelaimę, kuri ištiko daugkartinio Italijos futbolo (soccer) meisterio FC Torino komandą. Futbolininkai su palydovais skrido namo iš Portugalijos, kur turėjo rungtynes. Lėktuvas buvo pasiekęs Torino miestą ir nukrito į vienos katedros kiemą. Visi keleiviai žuvo. Kai mieste pasklido žinia apie nelaimę, visos krautuvės, firmos buvo uždarytos, o parlamentas buvo pertraukęs posėdį ir krašto apsaugos ministeris Randolfo Pacciardi pranešė apie tragediją. FC Torino buvo viena iš pačių stipriųjų komandų ne tik Italijoj, bet ir Europoj. Jos sudėty buvo aštuoni Italijos rinktinės žaidikai. Paskutiniuosius keturius metus torinečiai buvo savo krašto meisteriais. Dabar iš komandos liko tik vienas žaidikas, Maroso, kuris dėl ligos gastrolėse nedalyvavo.

Amerikiniu mastu kalbant, tai yra tokia pat nelaimė, jei, pavyzdžiui, praeitų metų beisbolo meisterio, Clevelando Indians, ar New Yorko Yankees visa komanda su vadovybe būtų radusi mirtį lėktuvo nelaimėje. Italija pergyvena liūdesio dienas, nes kas amerikiečiams beisbolas, tas italams futbolas.

Kęstutis Čerkeliūnas

CASTLE INN

CHARLES J. WASIKONIS, sav.

Saliės vestuvėms, bankietams ir priėmimams.
Geras maistas, Brangvyniai ir likeriai.

8506 OLD YORK ROAD JENKINTOWN, PA

Tel. Oconetz 9058

GREENWAY COTTAGES

PUIKŪS KAMBARIAI, PRIVAČIOS MAUDYNĖS
netoli Baltimore, Md. ir Washingtono

John Lazdusky, sav.

Route No. 1 — North Side of Police Barracks A

Tel. Waterloo 453 - W - 4

JOCKEY'S INN

Helen Yuskevich, Sav.

VYNAS, ALUS IR DEGTINĖ

Pusryčiai, pietūs ir vakarienė

Puiki užeiga prie pat arklių lenktynių lauko.

Važiuojant Long Island traukiniu,
IŠLIPTI AQUEDUCT STOTY.

100-15 No. CONDUIT AVE. AQUEDUCT, L. I., N. Y.

Tel. VI. 3-9795

TAUPYKITE

Vėliausias dividendas yra 2% į metus, kredituojamas bertainiai.

Nuošimtis apskaičiuojamas nuo pirmos dienos kiekvieno mėnesio, pradedant nuo $25 iki $7500.

Sutaupos įdėtos prieš sausio 10, balandžio 5, liepos 10 ir spalio 5 neša nuošimtį nuo paliekamos iki paskutinės metų ketvirčio dienos.

THE Kings County
SAVINGS BANK
135 Broadway, prie Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.
Member Federal Deposit Insurance Corporation
Įsteig. ta 1860

Moterų Pasaulis

Redaguoja V. TYSLIAVIENĖ

VYRAI MOTERŲ PASAULYJE

Ach, tebūna man atleidi nuoširdžioji Marija Sims, kad ėmiau ir pasisavinau jos rašinio, parašyto į Moterų Pasaulį, antraštę (Vienybė, Nr. 10).

Atvirai turėčiau pasisakyti, kad Marija Sims ir išsaukė manyje norą tuo klausimu dar pakalbėti. Ne polemizuoti, ne į diskusijas eiti, su gerb. rašinio autore aš pasinešiau, ne! Mūsų abiejų nuomonės tuo klausimu visai sutinka. Čia tik noriu ir aš panagrinėti: kokie devyni galai tuos vyrus masina į tą Moterų Pasaulį, ko jie ten lenda?...

Nepažįstu, tiesą pasakant, aš garbiosios Marijos Sims. Taipogi nežinau — ar ji ponia, ar panelė, bet, pagaliau, tas ir nesvarbu (svarbu, kad moteriška!) Tik tiek težinau, kad ji — poetė. Ir viena tik norėčiau pasakyti, kad ji mums, vyrų pasaulio atstovams, patinka, nes ji palaiko mūsų pusę. Kitaip sakant, ji supranta ir pateisina vyrų brovimąsi į ponios Tysliavienė tvarkomą seklyčią — Moterų Pasaulį Vienybėje...

Tik tokį norėčiau nugincyti rašinio autorės teigimą, kur sakoma, jog vyrai, atsilankę į Moterų Pasaulio seklyčią, gal... "ir buckiuką nuvagia"...

Man rodos, kad jie daugiau ten lankosi "platoniškais" tikslais, na, ir dalinai, iš "išrokavimo"... Juk jie iš seno žino, kad: "Vyrai valdo pasaulį, o moterys — vyrus"... Taigi, gal ir nori prisigerinti savosioms valdovėms... Nes vyrai, nors sėkmingai baigia nugalėti pasaulyje visokiausius "izmus", tačiau moterizmas — buvo, yra ir, gal, pasiliks nenugalėtas. Su tuo faktu — jie turi ir skaitytis...

Pav., kad ir Vienybėje. Patį laikraštį redaguoja ponas Tysliava, Moterų Pasaulį — ponia Tysliavienė, bet — jeigu reikėtų labai kategoriškai pasakyti: kuris iš juodviejų didesnis bosas" tam darbe ir, bendrai, privačiame gyvenime — būtų labai sunku... Iš visko matome, kad abu Redaktoriai yra susitalpinę viename laikraštyje, bet, tikrumoje, kuris prie kurio "prisiglaudęs": ar Moterų Pasaulis prie Vienybės, ar Vienybė prie Moterų Pasaulio, kitaip dar sakant, ar p. Tysliava prie p. Tysliavienės, ar priešingai — taipogi mums, toli gyvenantiems, — dar nėra labai ryšku...

Na, ir, antra vertus, Moterų Pasaulis — tai ir yra viena vienintelė vieta, ypač vedusiems vyrams, susitikti.. su moterimis... Šiaip — tegul tik jie pamėgina paliaupsinti, pagirti ar gražių komplimentų pasakyti kokiai nors gražuolei — scenos artistei, šokėjai, poetei ar menininkei —labai abejojama, ar nesusiluaktų iš žmonos "ultimatumo"?.. Na, o Moterų Pasaulyje — girk jas, rašyk garbės himnus ar kitokiais būdais "kodyluok", čia, mat, išeinama iš "asmeniškumo" ribų, atseit, tegarbinamos ne jos, bet tik jų menas...

Na, o vyrai, kokie jie bebūtų: nors žili, šviečiančiais pakaušiais, bet, vis dėlto, mėgsta sukinėtis tarp moterų, nors jų "širdžių skaldymo dinamitą", anot Marijos Sims, — gal seniai jau nuplukdė "platoniškasis laivelis" nežinomybės link...

Taigi, tokie, maždaug, motyvai, kurie verčia vyrus "pirštų galiukais" įsėlinti į Moterų Pasaulio seklyčią...

Gi ponios Tysliavienės "koalicinę" politiką su vyrais — taipogi norėčiau užgirti. Mat, moterims vienoms, ir vien tik apie save bekalbant, gal dažnai ir minčių pritrūksta. Gal todėl, kaip žinome, eilėje kitų laikraščių jau seniai moterų skyriai užsidarė, o ponios Tysliavienės Moterų Pasaulis — tebeklesti, kaip klestėjęs...

Kaip matome, vyrų "adoracija" moterims — tik į naudą išeina. Taigi, jeigu prisireiktų ponai Tysliavienei redaktoriaus pavaduotojo — siūlyčiau rinktis tik vyrą....

O Marijai Sims — tebūna man leista palinkėti, kad pražystantis pavasaris atneštų į jos sielą gaivios šilumos dvelktelėjimą ir susprogdintų jos širdyje tuos ledus, kurie, atplaukdami Detroito upe, kausto jausmus ir paralžiuoja romantiką. Gi tiems Detroito vyrams, kurie saugojasi moterų "influencijos" ir nešiojasi nuo jų apsigynimo kreidos gabalus, patartina būtų pasekti kitur gyvenančių vyrų pavyzdžiu, kurie nešiojasi kišenėse ne kreidą, bet kabliukus, kad... prisitraukti moteris prie savęs...

Pranys Alšėnas

Toronto, 1949. V. 6.

SVEIKINIMAS STASEI AUGUTYTEI IR P. VAINAUSKUI

Į kiekvieną naujai susikuriančią lietuvišką šeimą, kiekvieną lietuviškosios šeimos židinį, pratę esame žiūrėti tarytum į pranašingą balandį su alyvų šakele. Ypač tai mums svarbu nūnai, kuomet mūsų tauta kenčia ir yra žudoma bei kankinama svetimųjų okupantų....

Žengiant Jums žingsnį į naują gyvenimą, tebūna mums leista palinkėti, kad pražystantis pavasaris amžinai žydėtų Jūsų širdyse ir laimė neapleistų nė vienam gyvenimo žingsnyje.

Alfonsas Augutis,
Eleonora ir Pranys Alšėnai

SLA 208 Moterų kuopa Chicagoje suruošė Motinos Dienos minėjimą, kuriame atatinkamą kalbą pasakė Juzė Daužvardienė.

Worcesterio Lietuvių Moterų klubo susirinkime gegužės 10 d. įdomią kalbą pasakė dr. B. T. Dirmeikis, neseniai atvykęs iš Europos.

Aldona Strumskytė, talentinga pianistė, Ksavero ir Marijonos Strumskių duktė, šį sekmadienį, gegužės 15 d., išteka už Roberto Norkaus, jauno pramonininko.

Mums rašo:

KAIP JIS ĮSIVAIZDUOJA JAUNĄJĄ AMERIKIETĘ

Taigi, rašau šią savo nuomonę ar įspūdį ir vis dairausi, ar kartais už nugaros nestovi tas meilus sutvėrimėlis, su kočėlu...

Einu kartą gatve ir žiūriu ant vieno kryžgatvio stovi gražiai maliavotas stulpas. Galvoju: ko jam trūksta? Ir štai šauna į galvą mintis, kad jam reiktų uždėti dažytus plaukus, apvilkti vakarine suknele ir bus puikiausia amerikonka! Kas tik ant to stulpo reklamuojama, visa rasi ir ant šio krašto merguželės. Pradedant "Coca-Cola" ir baigiant "cowboyu" ar indėno galva. O dažų spektrai lygiai toki patys, kaip ir tų meilučių. Visiškai nenuostabu, kad truputį įkaušęs žmogelis, vietoje merguželės, meiliai apkabina stulpelį ir saldžiai išbučiuoja... Ir išuo ir tuo atveju bučiuoja tik dažus.

Turiu dar gražesnių minčių, bet tegu lieka prie kitos progos.

Jūsų,

Antanėlis iš Kanapių

ŠIS TAS APIE SPALVŲ ĮTAKĄ

(Pagal Eberhardą Reissnerį)

Nėra gyvenime akimirkos, kad mes neturetum prieš akis kokios nors spalvos. Dangus, medžiai, gėlės, namai, baldai, gyvuliai, zodžiu — viskas turi vieną arba kitą spalvą. Mes esam su jom tiek apsipratę, kad jų nepastebim ir nežinom, kokią įtaką spalvos daro žmogui. O tuo tarpu tai yra labai svarbu.

Pasirenkant spalvas gyvenamiesiems kambariams, turi būti išlaikyta spalvų harmonija, kaip ji yra išlaikyta visur gamtoj. Spalvos turi įtakos sveikatai, nuteikia dvasinę lygsvarą ir gerą ūpą. Labai svarbu pasirinkti tinkamas spalvas savo kambariams, kuriuose mes turime dirbti ir ilsėtis. Spalvos gali mus nuteikti neigiamai ar teigiamai.

Čia mes turim atmint kai kuriuos spalvų savumus. Oranžiniai raudona spalva nuteikia žmones linksmai ir todėl tinka tamsiems ir drėgniems kambariams. Ji padaro tamsius kambarius šviesesniais ir šiltesniais. Geltona spalva sumažina nuovargį, padidina darbingumą ir protinį veiklumą. Kambariuose su geltonom sienom dirbama smagiau, ypatingai lietingom dienom.

Priešingai geltonai spalvai veikia žalioji, kaip raminama spalva, todėl ji tinka kambariams, skirtiems poilsiui po sunkių darbų, norint pamiršti dienos rūpesčius.

Mėlynoji spalva pati šalčiausia, bet ir labiausiai gaivinanti ir raminanti. Mėlynos spalvos patalpos sustiprina ir nuramina įtemptus nervus.

Raudona spalva — šilta spalva. Ją galima rasti gamtoj visur, kur tik verda ir kunkuliuoja gyvenimas. Raudonoji spalva — viena iš patvariausių ir todėl tinka taip pat kilimams ir baldams.

Visos tautos purpurinę spalvą laiko didinga ir ji buvo vartojama karališkiems apsiaustams. Raudonoji spalva tinka moterims su tamsiai bronzine oda, tuo tarpu kai šviesiai violetinė — pabrėžia odos baltumą ir švelnumą. Kaip tokia, violetinė spalva pati didingiausia ir sunkiausia iš visų spalvų. Ji šaukia jausmų vienumos ir išdidumo.

Žalioji spalva tinka moterims su rudais ir bronziniais plaukais ir bronzine oda, o kas gi užginčys, kad jaunoji mergelė ružavoj suknelej yra meili ir primena pavasarį?

Eberhardtas Reisneris buvo pirmas, kuris savo spalvų tyrime nurodė jų gydomąją galią ir dar 1880 metais pravedė Sicilijoj gydomus bandymus su dideliu pasisekimu. Liga —tai yra ne kas kita, kaip pakrikimas fizinės ir dvasinės harmonijos, kuris gali būt išauktas aktyvinių ar passyvinių jėgų nelygumo.

Raudona spalva patariama žmonėms, kurie serga mažakraujyste ir bendru silpnumu nuo nedavalgymo arba po sunkios ligos. Šildantieji raudoni spinduliai gali būti patariami prie trombozo ir ilgų, kurios jis iššaukia.

Mėlyni ir violetiniai spinduliai patariami prie susirgimo kraujo, prie uždegimų, ėmigo, galvos skaudėjimo ir t.t.

Dažnai gydymo tikslams reikalingi tik mėlyni, violetiniai, raudoni, žali ar oranžiniai stiklai.

Ne tik per spalvuotus stiklus mes galim išnaudoti jėgą spalvų ir jų veikimą, bet taip pat per medžiagas, apmušalus ir kitus daiktus.

Tai yra sritis, kuria gali domėtis kiekvienas.

Sofija Ambrazevičienė

MOTERŲ VIENYBĖ

Gegužės 3 d. MV susirinkimas įvyko p. Damkų rezidencijoje, Woodhaven, L. I. Į susirinkimą atsilankė skaitlingas skaičius narių. Pradžioje buvo perskaitytas protokolas, kuris buvo bendrai visų priimtas. Buvo svarstyta visa eilė pranešimų.

Ponia Ambrozaitė-Jolkovski pranese apie lojalumo parado susirinkimą. Apgailestavo, kad kvietimas dalyvauti parodoje buvo per vėlai gautas ir nesuspėjo dalyvauti, nors paradui visos narės pritarusios.

BALIUS, kuris įvyks gegužės 21 d., 9 val. vakare, Knapp Mansion svetainėje, tikrai bus įdomus. Laukiama gražios publikos net iš tolimų miestų k. t. iš Chicagos, Detroit ir Cleveland. Bus skiriamos dovanos už gražiausiai pašoktus šokius. Užkandžius pagamins Jolkovskienė ir Zubavičienė.

Šokių komisijos iždininkei A. Karvelienei išvykus į Europą, jos vieton išrinkta A. Buivydienė.

Nutarta įstot į Amerikos Lietuvių Tarybą. Delegatėmis išrinktos Veronika Černienė ir Ona Valaitienė.

Buvo renkama nauja valdyba, bet vienbalsiai visoms sutikus, perrinkta ta pati.

Nutarta remti Vincės Jonuškaitės koncertą. Iš MV išdo, už prisiųstus koncerto bilietus, užmokėta apie $50.00.

Paulauskienė teikėsi užkviesti visas Moterų Vienybės nares atsilankyi pas ją į draugišką pobūvį gegužės 17 d., šiuo antrašu: 810 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y.

Vėliaus į susirinkimą atsilankė A. Karvelienė su savo viešnia iš Detroito, p. Rakauskiene, kuri teikėsi pratarti žodelį pareikšdama džiaugsmą susipažinus su MV narėmis ir už maloniai praleistą valandėlę jų tarpe.

Narės reiškė dėkingumą p. Damkams už naudojimą jų erdvaus kambario MV susirinkimui.

Susirinkimą baigus, Damkuvienė surengė kuklias ir jaukias išleistuves A. Karvelienei, kuri šiomis dienomis išvyko į Europą. Palinkėta mylimai narei laimingos kelionės.

K. R. P.

Plono šilko suknelė, kurioje ir karščiausią vasaros dieną patogiai jausitės.

NAUJAI ATIDARYTAS

VALERIJOS GROŽIO SALONAS

Valerija Gimbutienė, Sav.

TURI MODERNIŠKIAUSIAS PRIEMONES PLAUKAMS ŠUKUOTI, GARBINIUOTI, DAŽYTI IR GALVOS BEI VEIDO ODAI MASAŽUOTI. — MANIKIŪRA, "COLD WAVE" IR KITOKIA GROŽIO KULTŪRA

IMPORTUOTOS MAŠINOS *VIRŠ 15 METŲ BIZNYJE*

106-17 Liberty Ave. Ozone Park, N. Y.

Tel. VIrginia 3-1327

GRANFORD RADIO STORE

(Buvusiame Vienybės ofise)

J. Yuskowski, Sav.

MES TAISOM RADIJO IR TELEVIZIJOS APARATUS, DUODAMOS DOVANOS TIEMS, KURIE PAS MUS PERKA RADIJO ARBA TELEVIZIJOS PRIIMTUVUS

193 GRAND STREET BROOKLYN, 11, N. Y.

EVergreen 7-5703

Naujai įrengta ir pagražinta

ALLIANCE HALL

(Buvusiame Vienybės name)

RESTAURANTAS IR BARAS

Puošni salė bankietams, vestuvių pokyliams, susirinkimams ir kitokioms pramogoms

Wm. Kincheloe, Savininkas

195-7 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Tel.: EV 4-9352

Lietuviška marškinių siuvykla ir rankų audykla

LITBALT COMPANY

gamina visokius marškinius, kaklaraščius, šalikus, audžia lietuviškus marginius ir t.t.

Turime pasirinkimą puikių šalikų, kaklaraiščių, lietuviškų juostų ir galvos papuošimui juostų.

Priima užsakymus visokiems marškiniams, tautiškiems rūbams, staltiesėms, lovatiesėms, lietuviškoms vėliavoms ir kit.

ŽEMOS KAINOS — MANDAGUS PATARNAVIMAS

Jonas Žukauskas

20 TEN EYCK STREET

Tel. EVergreen 8-2954 BROOKLYN 6, N. Y.

Stilingi batukai prie vasarinių suknelių

E. BURROUGHS

TARZANAS GRĮŽTA Į DŽIUNGLES

(Tęsinys)

Ir iš tikrųjų, Tarzanas niekuomet nieko neužmušo dėl "malonumo", nes jį džiugino tiktai doras mūšis — pats pergalėjimo džiaugsmas. Tarzanas mėgo medžioti maistui, rungtis miklumu ir mokėjimu. Bet eiti iš miesto šaudyti meiliomis akutėmis žiūrinčias gazeles, iš miesto, kur pilna visokio maisto, jo supratimu būtų žiauriau už sąmoningą žmogžudybę. Tarzanas to niekuomet nepadarytų. Tad jis medžiojo visuomet vienas, kad neturėtų liudytojų.

Kartą, — tur būt dėl to, kad buvo vienas,— jis vos nepersiskyrė su šiuo pasauliu. Tarzanas jojo palengva negiliu skardžiu ir čia pat staiga pasigirdo šūvis, o kulka perdūrė jo kempinę kepurę. Nors labai greitai atsisuko ir zovada išpuolė į skardžiaus krantą, tačiau priešo nė pėdsako nebuvo matyti ir iki pat Bu-Saado nesutiko nė gyvos dvasios.

— Taip, — tardavo Tarzanas, prisiminęs šitą nuotykį, — žinoma, veltui išmetė Alina dvidešimt tūkstančių.

Tą patį vakarą jis valgė pietus pas kapitoną Žerarą.

— Medžioklė dabar, tur būt, nelabai tikus? — paklausė jį vienas karininkas.

— Taip, — atsakė Tarzanas, — čia baikštūs žvėrys, o paukščių ir antilopių aš nemėgstu medžioti. Ketinu keltis toliau į pietus ir pamėginti laimės Alžiro liūtus medžioti.

— Puiku, — sušuko kapitonas. — Mes rytoj einame į Dželfą. Tai keliausime kartu nors ligi medžiojamosios vietos. Leitenantas Žarnua ir aš gavome įsakymą ištirti vieną pietų sritį, kur šeimininkauja plėšikai. Gal kartu teks mums pamedžioti liūtą — ką gali žinoti?

Tarzanas labai nudžiugo ir skubėjo savo džiaugsmą pareikšti, tačiau kapitonas būtų labai stebėjęsis, žinodamas tikrąją Tarzano džiaugsmo priežastį. Žernua sėdėjo priešais Tarzaną. Jam, matyti, visai netiko kapitono pasiūlymas.

— Medžioti liūtus tamstai, žinoma, bus daug įdomiau,— kalbėjo kaptonas Žeraras,— nei gazeles, bet... ir pavojingiau.

— Kartais ir gazeles medžioti esti pavojinga, — atsakė Tarzanas. — O ypač vienam jodinėti skardžiais. Šiandien aš patyriau tatai. Taip, patyriau, jog gazelė visų kukliausias gyvulėlis, tik ne visų baikščiausias.

Taip sakydamas jis lyg netyčia pažvelgė į Žernuą. Tarzanas nenorėjo, kad šis suprastų, jog įtaria jį dalyvavus tarpukalnio nuotykyje, bet iš kitos pusės, žiūrint kokį įspūdį ši pastaba padarys Žernua, galima buvo spręsti, ar turi jis santykių su tuo įvykiu. Ir Tarzanas pamatė, kaip pamažėli Žernua paraudo. To jam užteko, ir staiga pakeitė kalbą.

Kai kitą dieną būrys išjojo iš Bu-Saado į pietus, jį lydėjo atsilikę šeši arabai.

Tarzano paklaustas Žeraras paaiškino, kad arabai prie būrio nepriklauso, o taip sau joja su jais kartu.

Tarzanas, būdamas Alžire jau pakankamai pažino arabus ir gerai žinojo, jog arabai labiausia vengia svetimšalių draugijos, ypač prancūzų kareivių, o kartu su jais keliauti, tai jau visai nemėgsta. Toks atsakymas atrodė jam įtartinas ir pasiryžo atsidėjęs sekti arabus, kurie jojo per kilometrą nuo kareivių. Arabai nesiartindavo kariuomenei sustojus, todėl Tarzanas negalėjo gerai į juos įsižiūrėti.

Tarzanas jau seniai žinojo, kad jį seka samdyti galvažudžiai, ir nė kiek neabejojo, kad jų siela yra Rokovas. Tiktai vis dar negalėjo suprasti, ar čia Rokovas jam keršija už senąjį sugriovimą Rokovo planų ir jo pažeminimą, ar jis turi kokių santykių su Žernua reikalais.

(Bus daugiau)

VĖLIAUSIAI ATVYKĘ TREMTINIAI

(Atkelta iš 2 psl.)

Sušinskas, Albertas, Irena. Cleveland, Ohio

Sviderskas, Stepas, Stefanija, Eugenijus. Chicago, Ill.

Tamošaitis, Petras. Chicago, Ill.

Traška, Leonas. Litchfield, Conn.

Utenis, Bronius, Rimvidas, Cambridge, Mass.

Vaitkevičius, Pranas, Leokadija, Vaclovas, Janina, Petras. Valley City, N. Dakota.

Verba, Julius. Davenport, Iowa.

Vestenbergeris, Adolfas, Elena, Elmars, Viktoras. Riverside, N. J.

Vilipas, Motiejus, Teodora, Donata, Vilija. Scottsville, N. Y.

Verbickas, Jonas. Sun Prairie, Wisc.

Vyšniauskas, Stasys. Detroit, Mich.

Šis sąrašas vėliau gali būti papildytas ar dalinai pakeistas.

—■—

Gegužės 5 d., laivu "Marine Jumper" į Bostoną atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Abramikas, Vincas, Elena, Laima, Algimantas. Springfield, Ill.

Aleknavičius, Aloyzas, Ona. Chicago, Ill.

Andrejauskas, Alfonsas, Danutė. Thibodaux, La.

Andriukaitis, Agota. Branch, Mich.

Arlauskas, Zigmas, Kazimiera, Irena, Aldona. Webster, N. Y.

Balčiūnas, Kazys. Chicago, Ill.

Baleišis, Jonas, Amelija, Vitalija, Alfonsas. Brooklyn, N. Y.

Bliudnikas, Petras, Stefa, Ramūnas. Rochester, N. Y.

Bliūdžius, Stasė. Detroit, Mich.

Brizgys, Vytautas, Liudvika. Worcester, Mass.

Burba, Marija, Juozas, Irena, Janina, Liucija. Chicago, Ill.

Butkevičius, Jonas. Lawrence, Mass.

Cvirkaitė, Aniceta ir Aldona. Worcester, Mass.

Daukantas, Jonas, Marija, Irena. Chicago, Ill.

Dičmonas, Albertas. Gillespie, Ill.

Gelgudas, Vincas, Anelė, Feliksas. Brooklyn, N. Y.

Grižas, Povilas, Aleksandra, Eugenijus. Brooklyn, N. Y.

Galeckas, Augustinas, Bronislava, Dalia, Audronė, Augustinas. Chicago, Ill.

Gruzdas, Bronė, Juozapas, Leonas, Sodus, Mich.

Janulaitis, Petras, Tautvydas. Toledo, Ohio.

Kizaitis, Vincas. Cleveland, Ohio

Manelis, Petras, Valentina, Robertas, Pijus, Rita. Branch, Mich.

Misliauskas, Henrikas, Benedikta. Court House, N. J.

Mockapetrienė, Adelė. Cleveland, Ohio

Norvaitis, Antanas. Philadelphia, Pa.

Paužuolis, Antanas, Emilija. Rochester, N. Y.

Pliūra, Vytautas. Linden, N. J.

Pupius, Petras, Zuzana, Marija, Antanas, Juozapas, Aldona. Newark, N. J.

Radziukynas, Vladas, Pittsburgh, Pa.

Radžius, Vilhelmas. Chicago, Ill.

Ramanauskas, Jonas. Southington, Conn.

Saliamonas, Jonas, Vytautas, Salomėja. Hartford, Conn.

Šarka, Vincas, Aldona. Bellville, Ill.

Snabaitis, Antanas, Elena, Antanas, Sigita. Cicero, Ill.

Sukarevičius, Jonas, Serafina, Joana, Daina. Waterbury, Conn.

Taujenis, Bronė. Chicago, Ill.

Umbrasas, Julius, Racine, Wisc.

Varnas, Juozas. Hartford, Conn.

Varnauskas, Valentinas, Janina, Andrius, Valentina. Hollywood, Calif.

Varekojis, Eduardas, Aldona, Teresė, Eduardas. Pittsburgh, Pa.

Vecepskis, Kostas. Brooklyn, N. Y.

Velička, Gasparas. Brooklyn, N. Y.

Vieraitytė, Dina. Baltimore, Md.

Viktoravičienė, Morta, Antanas. Chicago, Ill.

Vitkus, Stasys, Magdalena, Stasė, Vytautas. Williamsport, Pa.

Zakaras, Rapolas. Chicago, Ill.

Žlioba, Petras. Detroit, Mich.

Žilėnas, Vladas. Skandia, Mich.

Mileris, Jonas, Gražina, Kastytis. Shadyside, Ohio

Šis sąrašas vėliau gali būti papildytas ar dalinai pakeistas.

—■—

Gegužės 11 d. laivu "General Holbrook" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Abakanavičius, Eugenija. Little Falls, N. J.

Alekna, Jonas, Sofija, Alvidas. Rexfrod, N. Y.

Andriukaitis, Agota. Branch, Mich.

Andrašiūnas, Jonas, Veronika, Dalia, Thompson, Conn.

Antakauskas, Vladas, Petronėlė, Arūnas. Elizabeth, N. J.

Bakanavičius, Liudvikas, Teresė, Marija. Chester, Pa.

Balalis, Vladas, Maspeth, N. Y.

Baleniūnas, Bronius. Plymouth, Conn.

Baltakevičius, Stasė. La-Crosse, Wis.

Baltuškas, Liucijonas, Ona(Liucijonas. Pittsburgh, Pa.

Balzaras, Petras, Marijona, Vytautas. Chicago, Ill.

Banaitis, Juozas, Elzbieta, Birutė, Gintautas, Bronius. Hyde Park, Mass.

Banevičius, Adomas, Lionė, Chicago, Ill.

Barčas, Antanas, Elena, Nijolė, Vytautas. Scottville, Mich.

Bartininkas, Danguolė — —

Baublys, Bronius, Ona, Leonas. Elizabeth, N. J.

Bendžius, Jurgis. Watertown, Con.

Bieliauskas, Balys, Pranė, Elena. Easton, Pa.

Blažys, Juozapas. Barre Plains, Mass.

Bortkevičius, Petras. Rochester, N. Y.

Brazauskas, Petras. Jersey City, N. J.

Bradūnas, Jurgis, Ona, Ona, Kazys, Kazė, Elena. Middleborough, Md.

Broel, Aleksandras. Chicago, Ill.

Broel, Laimė. Chicago, Ill.

Bulgarauskas, Leonas, Stasė, Dalia, Rita. Detroit, Mich.

Burkus, Jonas. Worcester, Mass.

Bakas, Jonas. Chilton, Wis.

Balčiūnas, Valerijonas. No. Andover, Mass.

Cepliauskas, Kostas. Brooklyn, N. Y.

Černius, Jonas. Melrose Park, Ill.

Černius, Kazys. Chicago, Ill.

Čerskus, Antanas, Ona, Raimundas, Vita. E. St. Louis, Ill.

Čainauskas, Vytautas. Mt. Angel, Oregon

Dabrikas, Rokas, Birutė, Mirga Cleveland, Ohio.

Dabulevičius, Jadvyga, Danutė. Easton, Pa.

Dagys, Jaunutis, Antanina. Melrose Park, Ill.

Daniusevičius, Juozas, Ona, Birutė, Irena. Racine, Wisc.

Dapkus, Engelbertas, Irena. Cleveland, Ohio

Davalis, Henrikas. Brooklyn, N. Y.

Davickas, Jonas, Adelė. Bridgewater, Mass.

Dobkevičius - Dapkus, Tomas. Cleveland, Ohio.

Erčius, Mamertas. Chicago, Ill.

Frankas, Kosma, Rozalija, Regina, Gražina. Brooklyn, N. Y .

Galinis, Vytautas, Ona, Regina. Brokolyn, N. Y.

Geldauskas, Stasys. Detroit, Mich.

Gerulaitis, Aldona. Elkins Park, Pa.

Gideika, Aleksas. Lawrence, Mass.

Giedraitis, Kazimiera. Brooklyn, N. Y.

Gogeltas, Juozas. Philadelphia, Pa.

Goras, Agota, Vladas, Marija. Elizabeth, N. J.

Grakavinas, Aleksandra. Broad Brook, Conn.

Gricius, Kazys, Juzė, Gražina, Celestina, Algis, Marija. New Orleans, La.

Griganavičius, Petras. So. Boston, Mass.

Grudzinskas, Rapolas. Eastman, Wis.

Grybauskas, Bronė, Aleksandras. Chicago, Ill.

Jakubauskas, Stasys, Lida, Algimantas, Sigita. Chicago, Ill.

Jameikis, Mečys, Kazė, Saulius, Dalia. Pittston, Pa.

Jančauskas, Povilas, Stasė, Donata. Philadelphia, Pa.

Januškevičius, Liucija, Aleksandras, Arūnas. Frankfurt, Ill.

(Bus daugiau)

A. Povilansko Baras ir Restoranas
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

Geriausia lietuviška valgykla Brooklyne
LORIMER COFFEE SHOP
FRANK DOMIKAITIS, Savininkas
Šviežias maistas. — Įvairus mėsos, daržovių ir pieniškų valgių pasirinkimas.
417 LORIMER STREET BROOKLYN, N. Y.

GRAND FLORIST
E. W. CASPER-KASPERAITIS, sav.
Gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitiems reikalams.
Užsakymai priimami ir telefonu.
6537 Grand Ave., Maspeth, N. Y. Tel. DA 6-1090
(Prieš Alyvų Kalno kapines)

A. NOVITZKIE
BARAS - RESTORANAS - SALĖ
Salė tinka kiekvienam parengimui, vestuvėms, susirinkimams ir kitokioms pramogoms.
Didelė virtuvė
59-63 56th Rd., Maspeth, L. I., N. Y. Tel. Da 6-7460

HOTEL REGIS
Route 9 — Albany Post Road
RED HOOK, N. Y.
MODERNIŠKI KAMBARIAI SU VISAIS PATOGUMAIS. RESTORANAS, "COCKTAIL LOUNGE", VERANDA, GRAŽUS SODAS. NETOLI BAŽNYČIOS, KINO IR EŽERO.
Kainos — $6.00 į dieną
Savaitėmis — 2 asmenims kambaryje — $38.00
pavieniui — $42.00
Patogu atvažiuoti iš Grand Central stoties traukiniu ar autobusu. Netoli Poughkeepsie ir Hyde Park.
Dėl rezervacijų ir platesnių informacijų rašykite:
Barbara Regis Neuling, Manager
HOTEL REGIS, RED HOOK, N. Y.

PROSPECT BAR And GRILL
Kazys Abraitis ir Domininkas Čeponis, sav.
ĮVAIRŪS GĖRIMAI IR UŽKANDŽIAI
63-58 60th PLACE (Ridgewood) BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 2—9785

Vinco Vaičiūno Maisto Krautuvė
(BUČERNĖ IR GROSERNĖ)
UŽSAKYMUS PRISTATOM Į NAMUS
38 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 4-8972

AUGUST GUSTAS BELTAIRE FLORIST
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(68th St. kampas) SHoreroad 8-9330
SPECIALISTAI LAIDOTUVIŲ VAINIKAMS IR VESTUVIŲ BUKIETAMS PARUOŠTI
Užsakymai primami ir telefonu.
Taip pat galima užsakyti gėles
Paul Gustas Funeral Home, Inc. įstaigoje:
354 MARCY AVE. EVergreen 7-4774.

COLUMBIA RECORDS
LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS
SIUNČIAMOS PAŠTU, PAGAL PAREIKALAVIMĄ
Reikalaukite lietuviškų plokštelių katalogo.
Dabar mūsų krautuvėje galite gauti:
Rosaljutės Polka (16317)
Sužadėtinių valsas
Kai aš turėjau kaime mergelę (16309)
Būk vyras (įdainavo J. Dvarionas)
Butkiškių polka (16163)
Storų bobų polka
Gieda gaideliai (16316)
Gražus miško būdas
Pragėriau žirgelį (16145)
Eisim laukan (įdainavo K. Menkeliūnaitė)
Rašydami, nurodykite tik plokštelės numerį.
Turime ir daugiau lietuviškų bei kitomis kalbomis plokštelių.
Beam Sound & Radio Labs
W. J. KUCHES
123 HAVEMEYER STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-5658

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išplidome kuogeriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

ZUPP'S BAR
Joseph Zeidat, Jr.
NAUJAI ĮRENGTA, MODERNIŠKA VIETA
NAMŲ GAMYBOS VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖ — VYNAS — ALUS
Televizija — kiekvieną vakarą
411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 4-7729

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2048

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Juozas ir Eva Vilsonai, sav.
22 E. 19th St. Bayonne, N. J.

BOSTON BAKERY
A. Stakeliuans, sav.
330 William St. Harrison, N. J.

LIBERTY PARK BAR & GRILL
Kate Laseck, sav.
1144 Liberty Avenue
Waverly 3-9515 Hillside, N. J.

Telefonas: *EVergreen 7-7411*
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
OFISAS:
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
53-82 72nd Pl. Tel.: HA 6-8406 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.
Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirnkimą. Nueikite persitikrinti!
E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MAN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246
(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

New Yorkas ir Apylinkė

PASMUS

Ona Petrulienė, buvusio Lietuvos ministerio Vyriausio Petrulio žmona, ką tik atvykusi Amerikon, lankėsi Vienybėje, kur jums savo giminaičių Petrulių iš East Orange, N. J.

Dr. V. Tercijonas, žinomas Lietuvoje vaikų ligų specialistas, ne tik užsisakė Vienybę visiems metams, bet savo įdomiais rašiniais sutiko pasidalinti su mūsų skaitytojais.

V. Jauriškis, antinacinio pogrindžio veikėjas, siunčia sveikinimus musų laikraščiui ir ta proga prašo perduoti padėką dideliam jo tremties naštos lengvintojui, K. Demikiui iš New Britain, Conn.

Marija Aukštaitė, žinoma rašytoja, buvo atvykusi iš Montrealo ir dalyvavo lietuvių rašytojų draugijos suvažiavime New Yorke.

E. Povilanskaitė, o ne Povilanskienė, kaip klaidingai praeitos savaitės Vienybėje buvo pažymėta, lankėsi Waterbury, Conn.

Vera Jomantienė neseniai grįžo iš Floridos, kur ji pas savo dukterį ir žentą praleido apie keturis mėnesius. Dabar Jomantienė laukia atvykstant giminių, Vaclovo ir Halinos Bagdonų, iš Europos.

A. Dičmonas, buvęs brooklynietis ir po pirmojo pasaulinio karo nuvykęs į Lietuvą organizuoti Drobės bendrovės, atvyko su šeima iš tremties ir apsigyveno pas savo gimines, vienybiečius Žvirblius.

J. Sodaitis, jaunas žurnalistas, šiomis dienomis su žmona ir dukrele atvykęs iš Vokietijos, lankėsi Vienybės įstaigoje.

Viktorija Venciuvienė, dr. B. K. Venciaus žmona, yra išvykusi į Baltimorę, kur šiuo metu sunkiai serga jos tėvas, Venckaitis.

Dr. M. J. Vinikas, SLA sekretorius, organizacijos reikalais lankėsi Atlantic City, N. J.

Juozas Ginkus, Jr., kaip ir jo sužadėtinė Patricija Baliukonytė, ryšium su jųdvejų vestuvėmis, įvyksiančiomis gegužės 29 d., gavo prezidento Trumano ir jo šeimos sveikinimo laišką iš Washingtono.

Adv. Antanas A. Olis tautinės srovės seimo, įvyksiančio gegužės 21 ir 22 New Yorker viešbutyje, reikalais vėl lankėsi New Yorke.

Veteranų veikla

YMCA Auditorijoj, Brooklyne, įvyko organizuojamo Amerikos Legiono Lietuvių posto susirinkimas. Iš Kings Co. Amerikos Legiono atvykę Curren ir Schultz patikrino įstojusių veteranų certifikatus ir ant čarterio aplikacijos paėmė parašus. Vėliau turėjo pranešimą apie Amerikos Legiono tikslus ir darbą amerikonizmo srity ir veteranų gerovės veikloje. Pabaigoj atsakinėjo į įvairius klausimus.

Daliai veternau, jau įstojusių į organizuojamą postą, negalėjus šiame susirinkime dalyvauti, **nutarta šaukti kitą susirinkimą Liet. Atletų klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y., gegužės 17 d. 8 v. vakare** ir tuo būdu duoti progos jiems atvykti ir pasirašyti ant aplikacijos. Taip pat dar yra progos tame susirinkime tapti čarterio nariais. Pereitame susirinkime naujai įstojo veteranai: Dr. Vencius, Dr. Akelaitis, inž. Baltus, inž. Vitkus, kap. Dubin-Dubinskas, Molyn, Zuza, Blazinskis, LAC Klubo Mgr. Osipauskas, Kuras, Kruzas, V. Matulionis, Tvaskas ir Venis.

Amerikos lietuvių vienybės balsas yra VIENYBĖS savaitraštis. Skaitykit ir prenumeruokit Vienybę!

OPERETĖS CHORAS PAGERBĖ MOTINAS

Brooklyno Operetės choras, vienas iš senesnių chorų Brooklyne, pereitą sekmadienį surengė motinoms pagerbti koncertą, į kurį atsilankė daugiau kaip 500 svečių.

Pradedamas koncertą-minėjimą, Petras Jukilys jautriu žodžiu atidavė pagarbą lietuvei motinai. Paskui buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai.

Koncerto programa buvo gana margoka. B. Aserbergienė deklamavo B. Brazdžionio eilėrašį Motina Įspūdis, atrodo, būtų buvęs dar didesnis, jei deklamuotoja būtų pasinaudojus mikrofonu. Dainininkas A. Vasiliauskas, gerai pažįstamas Brooklyno lietuviškajai visuomenei, įspūdingai padainavo keletą dainų, jų tarpe Vanagaičio Mamytė.

Uršulė Balas, Vl. Pivoriūnas ir J. Šilžys suvaidino komedijėlę Paslaptingoji Tamara.

Šokėja Milda Kiminis, iš Jersey City, pašoko nuostabių akrobatinių šokių. Tai žmogus be kaulų.

Vyt. Jurgėla, stebukladaris, stebino savo magijos pokštais. Šis jaunas vyras, kap. Petro Jurgėlos sūnus, pasirodė kaip tikras magijos profesorius.

K. B. Kriaučiūnas, choro garbės pirm., skaitė keletą juokingų eilėraščių, nors susirinkusieji iš šio seno scenos vilko dar kažko daugiau laukė.

Pats choras, vyrų bei moterų grupės, pasirodė su keleta naujų, rečiau čia girdimų dainų. J. Dirginčiaus, choro mokytojo, kaip matyti, gražiai pasidarbuota. Ypač prie širdies buvo choro dainos.

Į koncertą, be brooklyniečių, buvo atvykę kelionka svečių iš Chicagos, Kanados ir apylinkinių valstybių. Chicagietis Antanas Olis pasakė sveikinimo žodį, primindamas apie artėjantį tautinės srovės seimą bei parodą. Ruošiai susipažinti perstatyta iš Kanados poetė Marija Aukštaitė.

Ypač pagirtina tai, kad Operetės choras į koncertą atsiankusioms motinoms įteikė gyvų gėlių.

Teko patirti, kad šį rudenį Operetės choras numato paminėti 35 m. choro sukaktį naujų didžiulių koncertu.

D. V. J.

MIRĖ J. VAITULIONIS ŽINOMAS CHIROPRAKTAS

Praeitą penktadienį, gegužės 6 d. Greenpoint ligoninėje staiga mirė Brooklyno lietuviams gerai pažįstamas chiropraktas Juozas Vaitulionis, sulaukęs 71 metų amžiaus. Velionis buvo kilęs iš Lietuvos ir Brooklyne išgyveno 45 metus. Savo laiku velionis čia buvo šerifo padėjėjas. Šiaip jau, visą savo amžį velionis buvo chiropraktas, ir savo biznio ofisą turėjo 307 Grand St., Brooklyne. Ten jis ir gyveno.

Liko dvi seserys: Mary Damble, gyvenanti Montville, N. J. ir Grace Baginski, gyvenanti Boonton, N. J. Be to, 7 anūkės ir 2 anūkai.

Velionis palaidotas gegužės 9 d. iš laidotuvių direktoriaus Thomas A. Lewis šermeninės, 312 W. Main St., Boonton, N. J. Mišios laikytos Cyril ir Methodius bažnyčioje, Boonton, N. J. Palaidotas vietos kapuose.

Velionis buvo senas Vienybės skaitytojas.

Jonuškaitės koncertas šį penktadienį

Šį penktadienį, gegužės 13 d. Town Hall svetainėje New Yorke įvyksta seniai laukiamos žymios Kauno operos dainininkės Vincės Januškaitės koncertas. Kiekvieno padoraus lietuvio pareiga remti atsilankant į jos šį pirmą viešą koncertą. Erdvią Town Hall salę svetimtaučiai neužpildys... Gražų pavyzdį parodė Moterų Vienybė iš savo iždo nupirkusi arti už $50.00 tikietų. Taipgi visi tremtiniai, kurie tik dirba, irgi nutarė bendrai atsilankyti. Tad neatsilikime ir mes, kurie jau seniau čia gyvename. Parodykime savo lietuvišką draugiškumą tiems, kurie kelia lietuvių vardą svetimtaučių tarpe.

Tad visas Long Island, Brooklynas, New Jersey lietuviai — pasimatykim šį penktadienį Town Hall.

J. B

FILMOS YONKERS, N. Y.

Sekmadienį, gegužės 15 d., 6 valandą vakaro Ukrainų Salėje, 13 Washington St., Yonkers, N. Y. bus rodomos brolių Motuzų - Beleckų filmos. Programoje dalyvaus Balfo atstovas gen. Jonas Černius.

TRADICINIS MOTERŲ VIENYBĖS

PAVASARIO BALIUS

įvyksta

ŠEŠTADIENĮ, GEGUŽĖS 21 D.

Knapp Mansion Salėje

550-54 Bedford Avenue Brooklyn, N. Y.

PRADŽIA 9 VAL. VAK.

Bilietas $1.75

ŠOKIAMS GROS ADOMO JEZAVITO ORKESTRAS

Bus Šokių kontestas

VISI ESATE NUOSIRDŽIAI KVIEČIAMI Į 8-TĄ METINĮ

PAVASARIO KONCERTĄ IR BALIŲ

kurį rengia

Jok. Stuko Liet. Radijo "Rūtos" Klubas ir Grupės

Sekmad., Gegužės (May) 15 d., 1949 m.

ŠV. JURGIO DR-JOS SALĖJE

180 New York Avenue Newark, N. J.

PROGRAMOJE:

- **Buvusi Kauno Valstyb. Operos solistė, Stella Volani Končienė,**
- **Kauno Valstybinės Operos artistas, Jonas Butėnas,**
- **Lietuvių Parapijos Choras, iš Bridgeport, Conn.** vad. A. Stanišauskui.
- **J. Stuko Radijo Taut. Šokių Ansamblis, vad. L. Stilsonaitei.**

BUS TAIP PAT ŠOKIŲ KONTESTŲ IR KITŲ ĮVAIRENYBIŲ

Salės durys atdaros 3 val. popiet, programos pradžia — 4 val. Įžanga — $1.00. Priskaitant 20c taksų — $1.20

Lietuvių socialistų laiškas VLIK'ui

JAV Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga paruošė laišką Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui, kur tarp kitko sakoma:

Bet Lietuvos išlaisvinimo kova prieš azijatišką barbarizmą negali būti nei vieno žmogaus, nei vienos kurios partijos, bet vienalytė visos tautos kova. Lietuvos išlaisvinimo kova, kiek ji beužtų sunki ir musų tautai nuostolinga, bus laimėta, išlaisvinimo diena artėja ir laisvoji tautos dalis turi tam ruoštis.

Lietuvos išlaisvinimo darbas nelengvas, todel jis turi būti visos tautos darbas. Šio akivaizdoje, atkreipiame Rezistencinės Vadovybės egzilyje dėmesį į tai, kad yra reikalinga suburti visos mūsų tautos jėgas ne tik Lietuvos išlaisvinimui, bet ir jau išlaisvintos mūsų senosios tėvynės bendram darbui. O tam turi būti sąlygos ir mes reikalaujam:

a) Rezistencinė Vadovybė privalo konsoliduoti visą tautą kovai prieš okupantus,

b) Lietuvos išlaisvinimo kova turi būti aukščiau visų srovinių interesų,

c) Negalima vadovautis bet kurios srovės sumetimais, primetant savo valią kitiems,

d) Turi būti iš anksto, bendradarbiaujant visoms srovėms, kurios grindžia savo programą ant Lietuvos nepriklausomybės demokratiškais pagrindais, paruošta Lietuvos konstitucija, kuri garantuotų Lietuvos piliečiui saugumą ir visas pilietines teises ir laisves,

e) Visos tautos konsolidacijos bendram darbui, priimti Mažosios Lietuvos atstovą į Rezistencinę Vadovybę.

Be šių sąlygų negali būti visos tautos konsolidacijos, negali būti sėkminga išlaisvinimo kova ir išlaisvintos mūsų senosios tėvynės sėkmingas atstatymas.

Pirmininkas J. Glaveskas
Sekretorius J. Buivydas

NAMŲ PARDAVIMAI

MASPETH, N. Y.

1. Tuščias namas dviem šeimom su 11 kambarių, šilima, garažas. Kaina $9,950.

2. Dviem šeimom su 10 kambarių, mūrinis, su garažais, naujausios mados įtaisymai. Kaina $11,950.

3. Trim šeimom, mūrinis, atskirai statytas, su 16 kambarių, aliejum apšildoma, 5 automobiliams garažas, 50x150. Kaina $15,950.

4. Krautuvė, Grand Ave., su 12 kambarių, mūrinis.

B. ZINIS
Laisniuotas
REAL ESTATE ir INSURANCE
499 Grand St. ir Union Ave.,
Brooklyn, N. Y.
Telef.: EV 4-3487—RE 9-1506

PRANAS ŠUIPIS
BATŲ TAISYMO
DIRBTUVĖ
306 Union Ave. Brooklyn, N. Y.

BAR and GRILL
JOSEPH BALTAITIS, Sav.
Šviežias maistas,
įvairūs gėrimai
518 Grand St. Brooklyn, N. Y.
EVergreen 4-9407

HAPPY DAYS
RESTAURANT & BAR
Nemokamai galite gauti svetainę pramogoms: vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams, pagerbimo vakarienėms ir kitokioms iškilmėms bei puotoms.
426 So. 5th St. Brooklyn, N. Y.

Dariaus - Girėno Komiteto veikla

Kaip jau žinoma iš pirmesnių pranešimų, šis komitetas ruošiasi švarbiai konferencijai Dariaus Girėno paminklo statymo reikalu. Buvo manoma, kad šį kilnų uždavinį vieningai paremtų lietuvių visuomenė, o ypač Brooklyno ir apylinkės organizacijos, draugijos ir samboriai, dalyvaudami konferencijoj. Gausus pritarimas pagreitintų uždaigii pradėtą darbą.

Konferencija įvyks 1949 m. gegužės 15 d., 1:30 val. p.p. pietų, Amerikos Lietuvių Prieteciu Klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Bacevičiaus muzikos klubo koncertas

Prof. Vytauto Bacevičiaus Muzikos Klubas rengia 17-tą puikų koncertą ir Tapybos Parodą New Yorke **Common Council For American Unity salėje, 40 East 40th Street, šeštadienį, geg. 14 d., 8 val. vak.**

Programoj dalyvaus sekantieji artistai: žymiausias Lietuvos čelo virtuozas **Mykolas Saulius,** pirmaeilė Amerikos dainininkė Dorothy Chapman ir pianistas - komp. Vytautas Bacevičius.

Be to bus įžymių Amerikos artistų Tapybos Paroda, kurioje dalyvaus ir lietuviai, o jų tarpe puiki tapytoja Alexandra Merker.

JONAS PATASIUS
Laikrodžiai, žiedai, kosmetika ir religiniai dalykai
307 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

Louis Restaurant
L. ALEKSIEJUS, Sav.
Alus - Vynas - Degtinė
Pusryčiai, pietūs ir vakarienė
Pirmos rūšies maistas
44 Hudson Avenue
Ma 5-9108 Brooklyn, N. Y.

STANLEY ZUBAVIČIUS
Advokatas įvairiems biznio ir taksų reikalams.
111 Ainslie St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVvergreen 4-3049

CLEMENT A. VOKETVOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEwtown 9-5972

STEPHEN BREDIS, JR.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-9394

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
DIDELIS PASIRINKIMAS VYNO IR LIKERIO
X. Strumskis, sav.
322 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
J. GINKUS, DIREKTORIUS
Ad. Jezavitas, *muzikos vedėjas* Vyt. Ubara, *pranešėjas.*
ŠEŠTADIENIAIS, NUO 2 IKI 2:30 V. P. P. Iš WWRL,
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-7142

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
151 No. 6-th Street
VALANDOS:
8 — 10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Tel. Evergreen 8-9220

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS.
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Ofiso STagg 2-0706
Namų —Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4-th Street
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

SEA-GULL SHIPPING CO. 560 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
PIRMOJI LIETUVIŠKA EKSPEDICINĖ BENDROVĖ
Siunčia maisto ir drabužių pakietus į Europą.

Bendrovė turi jau gatavus maisto pakietus, kuriuos galima užsakyti iš U.S.A. ir Kanados per paštą. Bendrovė nesinaudoja tarpininkais, tad gavėjai už jos pakietus nieko nemoka.

SUMAŽINTOS KAINOS!

Nr 1. — $6.50
2 sv. cukraus, 1 sv. kavos ar kakao, 1 sv. bekono, 1 sv. kiaul. mėsos, 2 sv. kiaul. taukų, 1 sv. pieno miltelių, 1 sv. pieno šokolado.

Nr. 2 — $10.00
5 sv. cukraus. 2 sv. kavos, 2 sv. kiaul. mėsos, 5 sv. kiaul. taukų, 2 sv. bekoon, 2 sv. kond. pieno, 2 gb. tual. muilo

No. 3 — $7.00
2 sv. Salami dešros, 2 sv. rūkyto bekono, 2 sv. kiaul. taukų, 1 sv. arbatžolės.

Nr. 4 — $6.00
4 sv. kiaul. taukų, 2 sv. rūkyto bekono, 1 kvorta valg. aliejaus.

Nr. 5 — $5.45
5 sv. kavos, 4 sv. kakao.

Nr. 6 — $5.00
10 sv. kiaul. taukų

Sea-Gull Shipping Co. - Vedėjas M. Anuska

Peist Lane Drugs, Inc.
VAISTINĖ
Visokie vaistai, kosmetika, viskas kas reikalinga kūdikiams — žemiausiomis kainomis
Pildome receptus
405 S. 4th STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6238

ALBERT'S BALDŲ KRAUTUVĖS
ALBERT ELICE, Sav. ĮSTEIGTA 1920 M.
DABAR VYKSTA DIDŽIULIS ĮVAIRIŲ BALDŲ NUPIGINTAS IŠPARDAVIMAS
Miegamųjų ir Gyvenamųjų kambarių baldai,
Valgomųjų kambarių baldai ir kiti rakandai
DABAR NUPIGINTA NUO 20% IKI 30%
Geriausios rūšys. Prieinamos kainos. Pilnas patarnavimas.
248-50-52-54-256 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4387.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., NEwton 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams